

SREDNJA EKONOMSKA ŠOLA CELJE
Vodnikova 10
3000 Celje
Ekonomski tehnik

Stališče mladih do uvedbe evra

RAZISKOVALNA NALOGA

Avtorice:

Mateja Dobnik, 4. d
Špela Lubej, 4. d
Marjeta Luknar, 4. d

Mentorica:

Marija Anžej, univ. dipl. ekon.

Celje, marec 2007

ZAHVALA

Zahvaljujemo se vsem sodelujočim v anketah, vsem, ki so nam kakorkoli pomagali pri izdelavi raziskovalne naloge, predvsem pa naši mentorici, prof. Mariji Anžej, za vso pomoč in podporo.

POVZETEK

Evropska unija je mednarodna organizacija evropskih držav, ustanovljena leta 1993 s Pogodbo o Evropski uniji. Njena enotna valuta je evro, katerega simbol je €. Zaenkrat ga je uvedlo 13 držav članic, ki uporabljajo evro kot svoj denar, zadnja med njimi je bila Slovenija 1. 1. 2007. S tem smo postali del tako imenovanega "evro območja".

V Sloveniji je dvojni obtok denarja trajal 14 dni po uvedbi, torej do 14. januarja 2007. Do 1. marca 2007 smo lahko državljani v poslovnih bankah brez provizije zamenjali tolarje v evre, od tega dne naprej pa lahko brez provizije zamenjamo le še v Banki Slovenije.

Slovenski kovanci so zanimivi tudi za numizmatike, saj imamo na hrbtni strani vsakega kovanca različne motive.

Z uvajanjem nove valute so nastopile tudi težave. Največja nasprotovanje so se pojavila, ko so ponudniki zviševali cene zaradi zaokroževanj in s tem povzročili nestrinjanje svojih strank.

Ljudje smo postali tudi bolj odgovorni, saj zelo malokrat pustimo kovance, ki nam jih vrnejo kot ostanek.

V raziskovalni nalogi smo preverili, kako na uvedbo evra gledajo mladi in kakšne so razlike ob uvajanju med mladimi in starejšimi prebivalci Slovenije.

Ugotovile smo: - da se ljudje težko prilagajajo na novo valuto,
- da mladi po uvedbi evra več preračunavajo zneske v tolarje,
- vprašani so odgovorili, da vzamejo kovance, ki jim jih vrnejo kot ostanek,
- pred uvedbo nove valute so v večini bili prepričani, da se bodo cene zvišale.

Ključne besede: evro, uvedba evra, paritetni tečaj, Evropska unija, bankovci in kovanci, ponaredki bankovcev in kovancev

ABSTRAKT

European Union is an international organization of European states, which was established in 1993 with contract of European Union. Its unified currency is Euro, which symbol is €. 13 member countries have initiated it for now. They are using Euro as their money and Slovenia was the last one of them in 1. 1. 2007. With this achievement we became a part of so called "Euro region".

Double circulation of money in Slovenia lasted for 14 days after the initiation, until 14. 1. 2007. Until 1st March 2007, we, the nationals, could exchange tolar for Euros in business banks without commission, from this day forth we can exchange money without commission only in central bank of Slovenia.

Slovenian coins are interesting for coin collectors because we have various motives on them.

With initiation of the new currency we also got some problems. The biggest opposing came when bidders raised their prices because of rounding offs and caused disagreement of their clients.

We also became more responsible, because we leave coins, which are returned to us at the cashier very rarely.

In our project we attend to examine the influence on young people and what are the differences on initiation between young and old inhabitants of Slovenia.

We figured out that people adjust hard to new currency, that young people convert amounts more often after the initiation of Euro. The interviewees answered that they take coins which are returned to them at the cashier and that before initiation of new currency people in majority were convinced that the prices will increase.

Key words: Euro, initiation of Euro, conversion rate, European Union, banknotes and coins, counterfeit of banknotes and coins

STVARNO KAZALO

1 UVOD	1
1.1 OPREDELITEV RAZISOVALNE NALOGE	1
1.2 CILJI IN NAMEN RAZISKOVALNE NALOGE	1
1.3 HIPOTEZE	2
1.4 METODE	3
1.5 OMEJITVE	3
2 SPLOŠNO O EU	4
2.1 EVROPSKA UNIJA	4
2.1.1 Simboli Evropske unije	4
2.2 EVROPSKA CENTRALNA BANKA	6
2.2.1 Naloge ECB	6
2.2.2 Organizacija dela ECB	7
3 EVRO	8
3.1 EVRO	8
3.2 POTEK UVEDBE EVRA V SLOVENIJI	10
3.2.1 Pomembni datumi ob uvedbi evra v Sloveniji	12
3.3 BANKOVCI IN KOVANCI	13
3.3.1 Zadnja stran evrskih kovancev v Sloveniji	16
3.3.2 Kako prepoznati ponaredke bankovcev?	19
3.3.4 Kako prepoznati ponaredke kovancev?	19
3.4 PREDNOSTI IN SLABOSTI UVEDBE EVRA	20
4 STALIŠČE PREBIVALCEV SLOVENIJE DO UVEDBE EVRA	21
4.1 REZULTATI ANKET IZ SLOVENIJE - MLADI, DECEMBER 2006	21
4.2 REZULTATI ANKET ZA STAREJŠE, DECEMBER 2006	31
4.3 REZULTATI ANKET ZA MLADE, JANUAR 2007	38
4.4 REZULTATI ZA STAREJŠE, JANUAR 2007	48
4.5 OVREDNOTENJE HIPOTEZ	58
5 ZAKLJUČEK	61
6 VIRI IN LITERATURA	62
SEZNAM PRILOG	65

Kazalo slik

Slika 1: Evropska zastava.....	4
Slika 2: Eurostolpnica (Eurotower) v Frankfurtu, Nemčija.....	6
Slika 3: Grafični simbol za evro.....	8
Slika 4: Evro območje.....	9
Slika 5: Predpristopna faza.....	10
Slika 6: Faza od vstopa v EU do vključitve v ERM II.....	10
Slika 7: Faza Sodelovanje v ERM II.....	10
Slika 8: Faza Uvedba evra.....	11
Slika 9: Mejniki ob uvedbi evra v Sloveniji.....	12
Slika 10: Hrbtna stran bankovca za 5 EUR.....	15
Slika 11: Bankovec za 5 EUR.....	14
Slika 12: Hrbtna stran bankovca za 10 EUR.....	15
Slika 13: Bankovec za 10 EUR.....	14
Slika 14: Hrbtna stran bankovca za 20 EUR.....	15
Slika 15: Bankovec za 20 EUR.....	14
Slika 16: Hrbtna stran bankovca za 50 EUR.....	15
Slika 17: Bankovec za 50 EUR.....	14
Slika 18: Hrbtna stran bankovca za 100 EUR.....	15
Slika 19: Bankovec za 100 EUR.....	14
Slika 20: Hrbtna stran bankovca za 200 EUR.....	16
Slika 21: Bankovec za 200 EUR.....	15
Slika 22: Hrbtna stran bankovca za 500 EUR.....	16
Slika 23: Bankovec za 500 EUR.....	15
Slika 24: Hrbtna stran kovanca za 2 EUR.....	17
Slika 25: Slovenski kovanec za 2 EUR.....	16
Slika 26: Hrbtna stran kovanca za 1 EUR.....	17
Slika 27: Slovenski kovanec za 1 EUR.....	16
Slika 28: Hrbtna stran kovanca za 50 centov.....	17
Slika 29: Slovenski kovanec za 50 centov.....	16
Slika 30: Hrbtna stran kovanca za 20 centov.....	18
Slika 31: Slovenski kovanec za 20 centov.....	17
Slika 32: Hrbtna stran kovanca za 10 centov.....	18
Slika 33: Slovenski kovanec za 10 centov.....	17
Slika 34: Hrbtna stran kovanca za 5 centov.....	18
Slika 35: Slovenski kovanec za 5 centov.....	17
Slika 36: Hrbtna stran kovanca za 2 centa.....	19
Slika 37: Slovenski kovanec za 2 centa.....	18
Slika 38: Hrbtna stran kovancev za 1 cent.....	19
Slika 39: Slovenski kovanec za 1 cent.....	18

Kazalo tabel

Tabela 1: Spol anketirancev	21
Tabela 2: Starost anketirancev	21
Tabela 3: Zaposlenost staršev	22
Tabela 4: Stopnja izobrazbe očeta	23
Tabela 5: Stopnja izobrazbe mame	24
Tabela 6: Viri dohodka	25
Tabela 7: Poznavanje paritetnega tečaja	26
Tabela 8: Pravilno preračunavanje	27
Tabela 9: Zvišanje cen	27
Tabela 10: Dvojno označevanje	28
Tabela 11: Kovanci	29
Tabela 12: Menjava valute	30
Tabela 13: Spol anketirancev	31
Tabela 14: Starost anketirancev	31
Tabela 15: Stopnja izobrazbe anketirancev	32
Tabela 16: Status anketirancev	33
Tabela 17: Paritetni tečaj	34
Tabela 18: Zvišanje cen	34
Tabela 19: Dvojno označevanje	35
Tabela 20: Kovanci	36
Tabela 21: Preračunavanje	36
Tabela 22: Spol anketirancev	38
Tabela 23: Starost anketirancev	38
Tabela 24: Zaposlenost staršev	39
Tabela 25: Stopnja izobrazbe očeta	40
Tabela 26: Stopnja izobrazbe mame	41
Tabela 27: Dvojno označevanje	41
Tabela 28: Katere cene najprej pogledate?	42
Tabela 29: Kovanci	43
Tabela 30: Menjava valute	43
Tabela 31: Preračunavanje	44
Tabela 32: Sprememba cen	45
Tabela 33: Varčevanje	45
Tabela 34: Način plačevanja	46
Tabela 35: Dvojni obtok	47
Tabela 36: Spol anketirancev	48
Tabela 37: Starost anketirancev	48
Tabela 38: stopnja izobrazbe anketirancev	49
Tabela 39: Status anketirancev	50
Tabela 40: Dvojno označevanje	51
Tabela 41: Katere cene najprej pogledate?	52
Tabela 42: Kovanci	53
Tabela 43: Menjava valute	54
Tabela 44: preračunavanje	54
Tabela 45: Sprememba cen	55
Tabela 46: Varčevanje	56
Tabela 47: Način plačevanja	56
Tabela 48: Dvojni obtok	57

Kazalo grafov

Graf 1: Spol anketirancev	21
Graf 2: Starost anketirancev	22
Graf 3: Sta starša zaposlena?	22
Graf 4: Stopnja izobrazbe očeta	23
Graf 5: Stopnja izobrazbe mame	24
Graf 6: Viri dohodka	25
Graf 7: Ali vprašani poznajo paritetni tečaj evra v Sloveniji?	26
Graf 8: Pravilno preračunavanje	27
Graf 9: Ali menite, da se bodo cene po uvedbi evra zvišale?	28
Graf 10: Dvojno označevanje	28
Graf 11: Kovanci	29
Graf 12: Menjava valute	30
Graf 13: Spol anketirancev	31
Graf 14: Starost anketirancev	32
Graf 15: Stopnja izobrazbe anketirancev	33
Graf 16: Status anketirancev	33
Graf 17: Ali vprašani poznajo paritetni tečaj evra v Sloveniji	34
Graf 18: Ali menite, da se bodo cene po uvedbi evra zvišale?	35
Graf 19: Dvojno označevanje	35
Graf 20: Kovanci	36
Graf 21: Preračunavanje	37
Graf 22: Spol anketirancev	38
Graf 23: Starost anketirancev	39
Graf 24: Zaposlenost staršev	39
Graf 25: Stopnja izobrazbe očeta	40
Graf 26: Stopnja izobrazbe mame	41
Graf 27: Dvojno označevanje	42
Graf 28: Katere cene najprej pogledate?	42
Graf 29: Kovanci	43
Graf 30: Menjava valute	44
Graf 31: Preračunavanje	44
Graf 32: Kako so se po vašem mnenju spremenile cene?	45
Graf 33: Ali boste sedaj bolj varčevali denar kot pa pred uvedbo?	46
Graf 34: Način plačevanja	46
Graf 35: Dvojni obtok	47
Graf 36: Spol anketirancev	48
Graf 37: Starost anketirancev	49
Graf 38: Stopnja izobrazbe anketirancev	50
Graf 39: Status anketirancev	51
Graf 40: Dvojno označevanje	52
Graf 41: Katere cene najprej pogledate	53
Graf 42: Kovanci	53
Graf 43: Menjava valute	54
Graf 44: Preračunavanje	55
Graf 45: Kako so se po vašem mnenju spremenile cene?	55
Graf 46: Ali boste sedaj bolj varčevali kot pa pred uvedbo evra?	56
Graf 47: Način plačevanja	57
Graf 48: Dvojni obtok	57

1 UVOD

1.1 OPREDELITEV RAZISOVALNE NALOGE

Za to raziskovalno nalogo smo se odločile zaradi uvedbe evra in ker nas je zanimalo mnenje o uvedbi le-tega, saj se je v zadnjih mesecih v slovenski javnosti govorilo predvsem o tem, mnogi pa so se tudi spraševali kakšne spremembe in težave bo prinašala menjava valute.

Prednost bomo dale raziskavi mnenja mladih v Sloveniji, kot primerjavo pa bomo dodale še mnenje starejših državljanov Slovenije, saj želimo primerjati razlike v razmišljanju ob menjavi valute med starejšimi ter mlajšimi prebivalci Slovenije pa tudi razlike v poznavanju evra med le-temi.

1.2 CILJI IN NAMEN RAZISKOVALNE NALOGE

Želele bomo ugotoviti mnenje in informiranost mladih Slovencev in Slovenk o uvedbi evra in le-to primerjati z mnenjem starejših državljanov Slovenije. Hotele bomo ugotoviti, kako se bodo ljudje privajali na menjavo valute, kako bodo spremljali dvojno označevanje in, če bodo prebivalci Slovenije z evri varčnejši in bodo, namesto z bankovci in kovanci, plačevali s plačilnimi in kreditnimi karticami. Raziskale bomo tudi, kako so prebivalci Slovenije informirani o paritetnem tečaju in, če znajo mladi pravilno preračunati svojo žepnino v evre.

Poskušale bomo tudi pridobiti čim več osnovnih pomembnih podatkov o evru, Evropski uniji in uvedbi evra ter pomembnih datumih uvedbe te valute v Sloveniji in kako mladi poznajo to področje.

1.3 HIPOTEZE

Pred raziskovanjem smo postavile naslednje hipoteze:

- 1. hipoteza:** Mladi poznajo paritetni tečaj zamenjave tolarjev v evre bolj pogosto kot starejši.
- 2. hipoteza:** Mladi bodo znali preračunati znesek svoje žepnine v evre.
- 3. hipoteza:** Kupci so prepričani, da se bodo cene blaga in storitev zvišale, ker bodo podjetja zaokroževala cene na cela števila.
- 4. hipoteza:** Ljudje se bodo težko privajali na novo valuto.
- 5. hipoteza:** Starejši se bodo lažje privadili na novo valuto, ker so v preteklosti že menjali valuto.
- 6. hipoteza:** Starejši bodo ob dvojnem označevanju še vedno bolj gledali cene blaga in storitev v tolarjih kot v evrih.
- 7. hipoteza:** Po uvedbi evra bodo mladi bolj kot starejši še vedno preračunavali zneske iz evrov v tolarje.
- 8. hipoteza:** Starejši bodo po uvedbi evra varčnejši kot mladi, pazljivejši z denarjem in bodo vzeli tudi kovance nižjih vrednosti.
- 9. hipoteza:** Kupci bodo več plačevali s "plastičnim" denarjem po uvedbi evra.
- 10. hipoteza:** Kupci pred uvedbo evra ob nakupu redkeje vzamejo kovance kot po njej.
- 11. hipoteza:** Mladi ne spremljajo dvojnega označevanja cen. (Ne pred uvedbo evra ne po njej.)
- 12. hipoteza:** Mladim in starejšim je bilo 14 dni dvojnega obtoka denarja dovolj, da se navadijo na plačevanje z novo valuto.

1.4 METODE

V teoretičnem delu smo uporabile sekundarne vire, podatke smo pridobile z različnih internetnih strani o evru in Evropski uniji.

Da bi preverile naše hipoteze smo si pomagale s primarno raziskavo, z izvedbo anonimnih anket v Sloveniji pred in po uvedbi evra med mladimi in starejšimi državljani. Ankete smo izvajale začetku meseca decembra 2006 in konec januarja 2007.

1.5 OMEJITVE

Pri raziskavi smo časovno omejene, saj moramo nalogo oddati do določenega roka. Časovno smo omejene tudi ob anketiranju v Sloveniji, saj želimo preveriti mnenje prebivalcev o evru en mesec pred in en mesec po uvedbi valute.

Večina anketirancev prihaja iz celjskega območja in območja Šaleške doline, zato so nekateri rezultati lahko posledica razmer tega območja.

Ankete je v mesecu decembru izpolnilo 100 mladih in 100 starejših, prav tako tudi v mesecu januarju 100 mladih in 100 starejših prebivalcev.

Težave nam lahko povzroči tudi to, da raziskovalno nalogo pišemo prvič in nimamo predhodnega znanja o izdelavi le-te.

2 SPLOŠNO O EU

2.1 EVROPSKA UNIJA¹

Evropska unija (EU) je mednarodna organizacija evropskih držav, ustanovljena leta 1993 s Pogodbo o Evropski uniji (Maastrichtsko pogodbo).

Od 1. januarja 2007 ima Evropska unija (EU) 27 članic, to so Avstrija, Belgija, Bolgarija, Ciper, Češka, Danska, Estonija, Finska, Francija, Grčija, Irska, Italija, Latvija, Litva, Luksemburg, Madžarska, Malta, Nemčija, Nizozemska, Poljska, Portugalska, Romunija, Slovaška, Slovenija, Španija, Švedska in Velika Britanija.

V EU živi skoraj 500 milijonov prebivalcev, obsega 4,2 milijona km² površine, v njej pa govorijo 23 uradnih jezikov.

Ključnega pomena za delovanje EU so njene skupne institucije (Evropski parlament, Svet EU, Evropska komisija, Sodišče Evropskih skupnosti in Računsko sodišče), ki druga drugo dopolnjujejo, vsaka pa igra pomembno vlogo pri sprejemanju odločitev. Njihovi sedeži so v Bruslju, Luksemburgu in Strasbourgu. Delo institucij podpirajo še druga telesa ter agencije, specializirane za delovanje na področjih nekaterih skupnih politik EU.

2.1.1 Simboli Evropske unije

Evropska unija je prepoznana predvsem po treh simbolih: zastavi, himni in dnevu Evrope, 9. maju. Evropska ustava ob tem uvaja še dva nova simbola EU: skupni slogan "Združeni v različnosti" in skupno valuto evro.

Krog z 12 zvezdami na **evropski zastavi** simbolizira enotnost, solidarnost in složnost narodov Evrope. Število zvezd na zastavi nima nič skupnega s številom držav članic. Število dvanajst velja za simbol popolnosti, celovitosti in enotnosti.

Slika 1: Evropska zastava

Vir: http://europa.eu/abc/symbols/emblem/index_sl.htm

Evropska himna je Oda radosti, sklepni del Devete simfonije Ludwiga Van Beethovna. Uporablja se brez besedila.

¹ Viri: http://ec.europa.eu/slovenija/abc/symbols/index_sl.htm
<http://evropa.gov.si/simboli-eu/>
http://sl.wikipedia.org/wiki/Evropska_unija
<http://evropa.gov.si/predstavitev/>

Zamisel o poglobljenem povezovanju evropskih držav je 9. maja 1950 prvi predstavil francoski zunanji minister Robert Schuman. Zato se 9. maj praznuje kot **Dan Evrope**.

Skupni **slogan Evropske unije** je 'Združeni v različnosti'. Uporabljeni se je začel okoli leta 2000, uradno pa je bil prvič omenjen v Pogodbi o Ustavi za Evropo.

Slogan sporoča, da so Evropejci združeni v skupnem trudu za mir in blaginjo ter da so številne različne kulture, navade in jeziki v Evropi prednost za našo celino.

Skupna evropska valuta je evro (tudi € in EUR). Več o evru je predstavljeno v naslednjih poglavjih.

2.2 EVROPSKA CENTRALNA BANKA²

Evropska centralna banka (ECB) je bila ustanovljena leta 1998 s Pogodbo o Evropski uniji in ima sedež v Frankfurtu (Nemčija). Njena naloga je upravljanje evra. Evropska centralna banka je odgovorna tudi za oblikovanje in izvajanje gospodarske in monetarne politike EU.

Slika 2: Eurostolpnica (Eurotower) v Frankfurtu, Nemčija

Vir: <http://www.ecb.int/ecb/orga/escb/html/image12.sl.html>

Evropska centralna banka pri opravljanju svojih nalog sodeluje z Evropskim sistemom centralnih bank (ESCB), ki zajema vseh 27 držav EU. Vendar je doslej le trinajst od teh držav uvedlo evro. Vseh trinajst držav skupaj tvori evroobmočje, njihove centralne banke pa skupaj z Evropsko centralno banko predstavljajo Evrosistem.

Evropska centralna banka deluje povsem samostojno. Institucije EU in vlade držav članic morajo spoštovati to načelo in ne smejo poskušati vplivati na Evropsko centralno banko ali na nacionalne centralne banke.

Evropska centralna banka ob tesnem sodelovanju z nacionalnimi centralnimi bankami pripravlja in uresničuje odločitve, ki so jih sprejeli organi odločanja v Evrosistemu – Svet ECB, Izvršilni odbor in Razširjeni svet.

Novembra 2003 je predsednik Evropske centralne banke postal Jean-Claude Trichet iz Francije.

2.2.1 Naloge ECB

Ena od glavnih nalog Evropske centralne banke je vzdrževanje stabilnosti cen na območju evra, da inflacija ne bi spodkopala kupne moči evra. Namen Evropske centralne banke je zagotoviti, da je rast cen življenjskih potrebščin letno nižja od dveh odstotkov.

To počne na dva načina:

- z **nadzorovanjem denarne ponudbe**. Če denarna ponudba presega ponudbo blaga in storitev, bo prišlo do inflacije.
- s **spremljanjem gibanja cen** in presojo tveganja, ki ga ta gibanja predstavljajo za stabilnost cen na območju evra.

² Vir: : http://europa.eu/institutions/financial/ecb/index_sl.htm

Nadzorovanje denarne ponudbe med drugim pomeni tudi določanje obrestnih mer na celotnem območju evra. To je verjetno najbolj znana dejavnost ECB.

2.2.2 Organizacija dela ECB

Delo Evropske centralne banke je organizirano prek naslednjih organov odločanja.

Izvršilni odbor

Ta odbor sestavljajo predsednik Evropske centralne banke, podpredsednik in štirje drugi člani, ki jih s skupnim dogovorom imenujejo predsedniki ali ministrski predsedniki držav območja evra. Člani Izvršilnega odbora so imenovani za mandat osmih let, ki ga ni mogoče obnoviti.

Izvršilni odbor je odgovoren za uresničevanje monetarne politike, kakor jo je določil Svet ECB, ter za dajanje navodil nacionalnim centralnim bankam. Pripravlja tudi sestanke Sveta ECB in je odgovoren za tekoče poslovanje Evropske centralne banke.

Svet ECB

Svet ECB je najvišji organ odločanja Evropske centralne banke. Vključuje šest članov Izvršilnega odbora in guvernerje vseh trinajstih centralnih bank območja evra. Predseduje mu predsednik Evropske centralne banke. Glavna naloga Sveta ECB je opredeliti monetarno politiko območja evra in še zlasti določiti obrestne mere, po katerih lahko komercialne banke dobijo denar od centralne banke.

Razširjeni svet

Razširjeni svet je tretji organ odločanja Evropske centralne banke. Sestavljajo ga predsednik in podpredsednik Evropske centralne banke ter guvernerji nacionalnih centralnih bank vseh 27 držav članic EU. Razširjeni svet prispeva k svetovalnemu in usklajevalnemu delu Evropske centralne banke ter pomaga pri pripravah na prihodnjo širitev evroobmočja.

3 EVRO³

3.1 EVRO

Evro je enotna valuta Evropske unije. Njegov simbol je €. Oblika spominja na grško črko epsilon, kar se navezuje na Staro Grčijo kot zibelko evropske civilizacije, ter na prvo črko besede Evropa. Dve vodoravni in vzporedni črti predstavljata stabilnost skupne valute. Uradna kratica za evro je EUR.

Slika 3: Grafični simbol za evro

Vir: <http://www.evro.si/o-evru/kaj-je-evro/ime/>

Evrski bankovci in kovanci so prišli v obtok 1. januarja 2002.

Skupna evropska valuta je ime dobila na zasedanju Evropskega sveta, ki je potekal 15. in 16. decembra 1995 v Madridu. Šefi držav in vlad takratnih petnajstih članic Unije so potrdili, da bo ime "euro" enako zapisano v vseh uradnih jezikih. Na zasedanju so se dogovorili, da bodo dovolili eno in edino odstopanje, in sicer Grčiji zaradi drugačne abecede.

Denarna enota Evropske unije je tako v vseh članicah zapisana enako, čeprav je vstop novih držav v Unijo leta 2004 tudi na to področje vnesel nekaj jezikovne raznolikosti. Štiri nove članice namreč v pogovornem jeziku uporabljajo različne nazive.

Svet Evropske unije je 21. decembra 2005 sprejel novelo Uredbe o uvedbi eura, ki določa, da postane valuta sodelujočih držav članic euro, njena enota je 1 euro, ki se naprej deli na sto centov. Zakonodaja tudi določa, da se v pravnih instrumentih evro piše z "u". V ostalih primerih se beseda evro v Sloveniji piše v skladu s slovenskim pravopisom.

Zaenkrat ga je uvedlo 13 držav članic, ki uporabljajo evro kot svoj denar, to so Belgija, Francija, Nemčija, Italija, Irska, Luksemburg, Nizozemska, Avstrija, Portugalska, Finska, Španija in Grčija, nazadnje pa 1. 1. 2007 Slovenija.

Te države so izpolnile maastrichtska konvergenčna merila, sprejeta na Maastrichtski medvladni konferenci leta 1991.

Konvergenčna merila se nanašajo na doseganje:

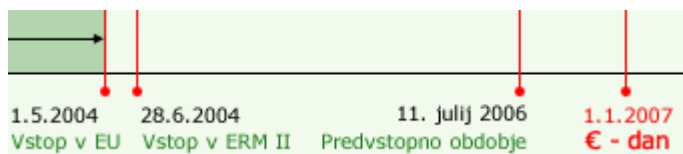
- nizke stopnje inflacije;
- vzdržni položaj javnih financ;
- nizke stopnje obrestnih mer;
- stabilnih tečajev valut;
- skladnosti pravnih redov držav članic.

³Vir: <http://www.evro.si/>
<http://evropa.gov.si/>
<http://www.ecb.int/bc/euro/html/index.en.html>

3.2 POTEK UVEDBE EVRA V SLOVENIJI

Potek uvedbe evra je sestavljen iz več faz:

Predpristopna faza je obdobje do vstopa Slovenije v EU (1. maj 2004). V tem obdobju je morala Slovenija izpolniti merila za članstvo v EU, prevzeti predpise, ki se nanašajo na ekonomsko in monetarno unijo (EMU) in začeti posvetovanja o sodelovanju v ERM II in centralnem tečaju.

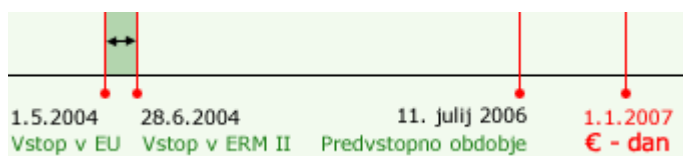

Slika 5: Predpristopna faza

Vir: <http://www.evro.si/o-evru/predpristopna-faza/>

Faza od vstopa v EU do vključitve v ERM II

V tej fazi je morala Slovenija med drugim sodelovati v EMU kot država članica z odstopanjem glede uvedbe evra, Banka Slovenije je postala del evropskega sistema centralnih bank, guverner Banke Slovenije je postal član razširjenega sveta Evropske centralne banke.

Slika 6: Faza od vstopa v EU do vključitve v ERM II

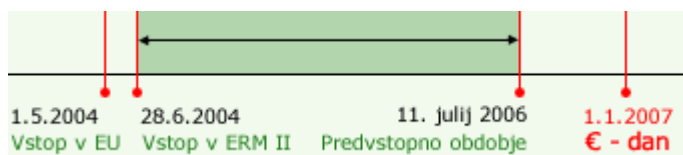
Vir: <http://www.evro.si/o-evru/do-erm-ii/>

Naslednjo fazo predstavlja **sodelovanje v ERM II** od 28. 6. 2004 naprej (vsaj 2 leti)

V okviru mehanizma deviznih tečajev ERM II se določi centralni tečaj do evra za valuto vsake države članice EU izven območja evra, ki sodeluje v ERM II.

V tej fazi se samostojnost denarne politike zmanjša. Politika deviznega tečaja je osredotočena na stabilnost tečaja glede na evro.

V Sloveniji je bil določen centralni tečaj $1 \text{ €} = 239,640 \text{ SIT}$. Tečaj lahko okoli centralnega tečaja niha v dogovorjenih mejah, ki znašajo $\pm 15 \%$.

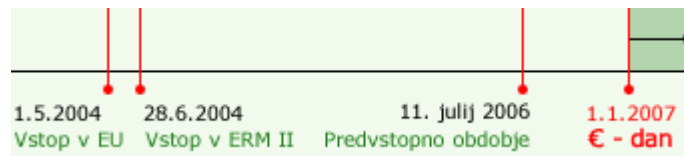
Slika 7: Faza Sodelovanje v ERM II

Vir: <http://www.evro.si/o-evru/erm-ii-obdobje/>

Zadnjo fazo predstavlja dejanska **uvedba evra**. Obdobje traja predvidoma približno pol leta po odločitvi Sveta EU, da Slovenija izpolnjuje zahtevana konvergenčna merila za

uvedbo evra. Izpolnjevanje konvergenčnih kriterijev ocenjujeta Evropska komisija in Evropska centralna banka v konvergenčnih poročilih najmanj enkrat na vsaki dve leti ali na zahtevo države članice EU, ki še ni uvedla evra. Svet EU v sestavi finančnih ministrov nato na predlog Evropske komisije po posvetovanju z Evropskim parlamentom in po razpravi v Evropskem svetu s kvalificirano večino odloči, ali določena država članica izpolnjuje potrebne pogoje za uvedbo evra.

Za dan uvedbe evra je bil določen 1. januar 2007, ko je evro dejansko postal naš denar. Z dnem uvedbe evra je Banka Slovenije postala del evro sistema in je nanj prenesla pristojnost glede vodenja monetarne politike. Guverner Banke Slovenije pa je postal član Sveta ECB.

Slika 8: Faza Uvedba evra

Vir: <http://www.evro.si/o-evru/uvedba-evra/>

3.2.1 Pomembni datumi ob uvedbi evra v Sloveniji

Slika 9: Mejniki ob uvedbi evra v Sloveniji

Vir: <http://www.evro.si/za-prebivalce/>

1. marec 2006: Začetek obdobja informativnega dvojnega označevanja cen. Cene so bile informativno preračunane po centralnem tečaju (1€ = 239,640 SIT).

11. julij 2006: Določitev tečaja zamenjave in začetek obdobja dvojnega označevanja cen. Po oceni, da Slovenija izpolnjuje potrebne pogoje za uvedbo evra je Svet EU določil nepreklicno in trajno menjalno razmerje med tolarjem in evrom (t. i. tečaj zamenjave). Ker je tečaj zamenjave ostal enak centralnemu tečaju, trgovcem ni bilo potrebno na novo preračunavati cen.

1. januar 2007: Datum uvedbe evra. Euro je postal naš denar, odločitev o tem pa je po predpisanem postopku sprejel Svet EU. Ves knjižni denar je bil samodejno preračunan v evrsko valuto.

1. januar 2007 do 14. januar 2007: Obdobje dvojnega obtoka evrov in tolarjev. V tem času je bil evro že naš denar, vendar pa se je gotovinsko še vedno lahko plačevalo tudi s tolarji. Ob plačilu s tolarji smo preostanek denarja dobili vrnjen v evrih.

1. januar 2007 do 1. marec 2007: Zamenjava tolarske gotovine pri bankah brez provizije. Tolarsko gotovino, ki je pred koncem leta 2006 še nismo položili na račune, smo lahko med 1. januarjem in 1. marcem 2007 brezplačno zamenjali za evre v vseh poslovnih bankah in hranilnicah.

po 1. marcu 2007: Brezplačna zamenjava tolarske gotovine le pri Banki Slovenije. Brezplačna menjava tolarske gotovine za evrsko bo po 1. marcu 2007 možna le še pri Banki Slovenije, kjer bomo tolarske kovance lahko brezplačno menjali vse do konca leta 2016, tolarske bankovce pa brez časovne omejitve.

3.3 BANKOVCI IN KOVANCI

Evro bankovci so izdani v sedmih različnih vrednostih (5, 10, 20, 50, 100, 200 in 500 evrov).

Na bankovcih so na prvi strani podobe oken in vrat, ki simbolizirajo evropski duh odprtosti in sodelovanja, na hrbtni strani pa mostovi različnih arhitekturnih obdobj, ki simbolizirajo komunikacijo med evropskimi narodi ter med Evropo in ostalim svetom. 12 zvezd Evropske unije predstavlja dinamiko in harmonijo sodobne Evrope.

Evro kovanci so izdani v osmih različnih vrednostih (1 cent, 2 centa, 5 centov, 10 centov, 20 centov, 50 centov, 1 evro in 2 evra).

Evro bankovci so v vseh državah evro-območja enaki, pri kovancih pa je številčna stran enaka v vseh državah, zadnja stran pa se z motivom razlikuje glede na državo.

Trenutno je v obtoku 16 različic oz. nacionalnih motivov evrskih kovancev, ki so zakonito plačilno sredstvo na celotnem območju, kjer se lahko plačuje z evri. 13 različic so prispevale države članice EU, ki so hkrati tudi članice območja evra, 3 različice evrskih kovancev pa so Monako, San Marino in Vatikan kovali na osnovi formalnega dogovora z Evropsko skupnostjo.

Vsaka država članica evro sistema lahko enkrat letno izda priložnostni spominski kovanec za 2 €. Ti kovanci imajo enake lastnosti in enako skupno sprednjo stran kot običajni kovanci za 2 €. Razlikujejo se edino po svoji priložnostni podobi na nacionalni strani.

Slovenija se je odločila, da bo marca 2007 izdala 400.000 kosov priložnostnih spominskih kovancev za 2 evra, in sicer ob 50. obletnici podpisa Rimske pogodbe. Na nacionalni strani tega kovanca bo besedilo izpisano v slovenskem jeziku: 'Rimska pogodba - 50 let', 'Evropa', 'Slovenija' ter letnica '2007', obod kovanca pa bo enak slovenskemu evrskemu kovanecu za 2 evra.

Slika 10: Hrbtna stran bankovca za 5 EUR

Slika 11: Bankovec za 5 EUR

Slika 12: Hrbtna stran bankovca za 10 EUR

Slika 13: Bankovec za 10 EUR

Slika 14: Hrbtna stran bankovca za 20 EUR

Slika 15: Bankovec za 20 EUR

Slika 16: Hrbtna stran bankovca za 50 EUR

Slika 17: Bankovec za 50 EUR

Slika 18: Hrbtna stran bankovca za 100 EUR

Slika 19: Bankovec za 100 EUR

Slika 20: Hrbtna stran bankovca za 200 EUR

Slika 21: Bankovec za 200 EUR

Slika 22: Hrbtna stran bankovca za 500 EUR

Slika 23: Bankovec za 500 EUR

Od slike 10 do slike 23

Vir: <http://www.ecb.int/bc/html/hires.en.html>

3.3.1 Zadnja stran evrskih kovancev v Sloveniji

Slovenija se je odločila, da bo vsak izmed naših evrskih kovancev imel na nacionalni strani slovenskih evrskih kovancev drugačen motiv. Poleg Slovenije imajo različne motive na vseh kovancih le še Avstrija, Grčija, Italija in San Marino.

Na **2 evrih** je upodobljen reliefni obris portreta največjega slovenskega pesnika Franceta Prešerna. Pod njegovo podobo pa je vpisan še Prešernov rokopis verza ŽIVE NAJ VSI NARODI iz njegove pesmi Zdravljica, ki je slovenska državna himna.

Slika 24: Hrbtna stran kovanca za 2 EUR

Slika 25: Slovenski kovanec za 2 EUR

Vir: <http://www.evro.si/o-evru/skupna-stran-evrskih-kovancev/>
<http://www.evro.si/o-evru/slovenski-kovanci/>

Na **1 evru** je predstavljen doprsni portret Primoža Trubarja, zaslužnega za prvo slovensko tiskano knjigo. Ob njegovi podobi je na kovancu vpisan še stavek STATI INU OBSTATI.

Slika 26: Hrbtna stran kovanca za 1 EUR

Slika 27: Slovenski kovanec za 1 EUR

Vir: <http://www.evro.si/o-evru/skupna-stran-evrskih-kovancev/>
<http://www.evro.si/o-evru/slovenski-kovanci/>

Na kovancu za **50 centov** je prikazana podoba Triglava, ozvezdje raka in napis OJ TRIGLAV MOJ DOM. Triglav je od nekdaj simbol slovenstva, ozvezdje raka pa predstavlja zodiakalno znamenje, v katerem je Slovenija postala samostojna država.

Slika 28: Hrbtna stran kovanca za 50 centov

Slika 29: Slovenski kovanec za 50 centov

Vir: <http://www.evro.si/o-evru/skupna-stran-evrskih-kovancev/>
<http://www.evro.si/o-evru/slovenski-kovanci/>

Kovanec za **20 centov** krasi podoba dveh lipicancev, zaščitenih slovenskih paradnih konjev.

Slika 30: Hrbtna stran kovanca za 20 centov

Slika 31: Slovenski kovanec za 20 centov

Vir: <http://www.evro.si/o-evru/skupna-stran-evrskih-kovancev/>
<http://www.evro.si/o-evru/slovenski-kovanci/>

Na **10 centih** je predstavljen projekt slovenskega parlamenta, ki ga je izdelal znameniti slovenski arhitekt Jože Plečnik kot vizijo bodoče slovenske samostojnosti. Projekt sicer nikoli ni bil realiziran. Nad podobo je napis KATEDRALA SVOBODE.

Slika 32: Hrbtna stran kovanca za 10 centov

Slika 33: Slovenski kovanec za 10 centov

Vir: <http://www.evro.si/o-evru/skupna-stran-evrskih-kovancev/>
<http://www.evro.si/o-evru/slovenski-kovanci/>

Osrednji motiv kovanca za **5 centov** je sejalec, ki je pogosto uporabljen motiv likovnih ustvarjalcev. Upodobljen je v simbolni gesti, ko trosi semena. Med slednjimi je 25 zvezd, ki simbolizirajo države članice Evropske unije.

Slika 34: Hrbtna stran kovanca za 5 centov

Slika 35: Slovenski kovanec za 5 centov

Vir: <http://www.evro.si/o-evru/skupna-stran-evrskih-kovancev/>
<http://www.evro.si/o-evru/slovenski-kovanci/>

Na kovancu za **2 centa** je reliefna podoba knežjega kamna, ki v slovenski zavesti predstavlja prapodobo organizirane državniške oblasti in simbol večstoletne težnje po samostojnosti in svobodi slovenskega naroda.

Slika 36: Hrbtna stran kovanca za 2 centa

Slika 37: Slovenski kovanec za 2 centa

Vir: <http://www.evro.si/o-evru/skupna-stran-evrskih-kovancev/>
<http://www.evro.si/o-evru/slovenski-kovanci/>

Na kovancu za **1 cent** je upodobljen motiv štorcklje iz obstoječega kovanca za 20 SIT. Štorcklja sicer predstavlja simbol rojstva in dolgega življenja.

Slika 38: Hrbtna stran kovancev za 1 cent

Slika 39: Slovenski kovanec za 1 cent

Vir: <http://www.evro.si/o-evru/skupna-stran-evrskih-kovancev/>
<http://www.evro.si/o-evru/slovenski-kovanci/>

3.3.2 Kako prepoznati ponaredke bankovcev?

Evro-bankovci so opremljeni z vrsto zaščitnih elementov, ki omogočajo, da lahko hitro in zanesljivo preverimo, ali so pristi.

Bankovci imajo zaradi posebnega tiskarskega postopka značilen otip.

Ob pogledu bankovcev proti svetlobi postanejo vidni vodni znak, varnostna nit in sestavljena številka. Vse tri elemente je mogoče videti s sprednje in zadnje strani pristnega bankovca.

Če nagnemo bankovec pa na sprednji strani lahko vidimo spreminjajočo se podobo na hologramu. Na zadnji strani pa je opazen zlatorumen trak (na bankovcih za 5 €, 10 € in 20 €) oziroma številko spremenljive barve (na bankovcih za 50 €, 100 €, 200 € in 500 €).

3.3.4 Kako prepoznati ponaredke kovancev?

Eurokovanci so pred ponarejanjem zaščiteni z zahtevnimi strojno berljivimi zaščitnimi elementi. Uporabiti jih je mogoče v prodajnih avtomatih v celotnem euroobmočju – ne glede na to, kje so bili izdani.

Kovanci za 1 € in 2 € so izdelani z uporabo zahtevne dvokovinske in triplastne tehnologije.

Kovanci za 10, 20 in 50 centov so izdelani iz unikatne zlitine (nordijsko zlato), ki jo je težko taliti in se uporablja izključno za kovance.

Črke na obodu kovanca za 2 € in posebna sestava kovancev za 10, 20 in 50 centov slednje ščitijo pred ponarejanjem.

3.4 PREDNOSTI IN SLABOSTI UVEDBE EVRA

Evro naj bi v Sloveniji pripomogel k večji konkurenčnosti kot posledici primerljivejših cen v območju evra in oblikovanju stabilnejšega okolja za celotno gospodarstvo, ker enotna valuta odpravlja tečajna tveganja in stroške menjave denarja. Zaradi izpolnjevanja konvergenčnih meril, ki so pogoj za uvedbo evra (k njihovemu izpolnjevanju pa mora biti naravnana gospodarska politika posamezne države članice tudi po prevzemu enotne valute), lahko dolgoročno pričakujemo nižje obrestne mere in stabilnost cen, kar bo ugodno vplivalo na naložbe in gospodarsko rast.

Uvedba evra v Sloveniji ima določene prednosti tudi za potrošnike, saj pripomore k večji preglednosti cen in možnosti primerjave z državami, ki prav tako uporabljajo evro. Kot se je izkazalo tudi ob uvedbi v dvanajstih državah, podjetja ne ohranjajo različnih cen v posameznih državah, kar še posebej velja za obmejne regije. Poleg tega je potrošnikom na voljo večja izbira različnih oblik varčevanja in lažje najemanje posojil na večjem in likvidnejšem finančnem trgu, prednost pa predstavlja tudi odprava stroškov zaradi menjave denarja in težav z iskanjem menjalnic pred potovanji.

Ker so morala podjetja in trgovine v evre prevesti vse cenike, seveda tudi v Sloveniji obstaja bojazen prikritega dvigovanja cen zaradi preračunavanja iz nacionalne valute v evro in zaokroževanja navzgor. Z dvojnimi označevanjem cen naj bi preprečili takšne podražitve, ljudje pa naj bi se v času dvojnega označevanja cen privadili na novo merilo vrednosti. Nadzor nad pravilnim zaokroževanjem in preračunavanjem je poleg inšpekcijskih služb opravljala tudi Zveza potrošnikov Slovenije.

Menjava tolarja z evrom je podjetjem sicer kratkoročno povzročila stroške, ki so povezani predvsem s prilagoditvijo informacijske tehnologije, preoblikovanjem računovodstva in izdelave finančnih izkazov ter dodatnim izobraževanjem zaposlenih, vendar mikroekonomski razlogi vključevanja v enotno valutno območje temeljijo na predpostavki, da bodo prihranki zaradi uporabe skupne valute večji od enkratnih stroškov prehoda na skupno valuto.

Prenos pristojnosti denarne politike na Evropsko centralno banko (ECB) in dejstvo, da država ne vodi več svoje politike deviznega tečaja, nekateri navajajo kot potencialno slabost uvedbe evra. Vendar pa je treba poudariti, da bo Slovenija aktivno sodelovala pri oblikovanju denarne in ekonomske politike, saj bo po uvedbi evra slovenska centralna banka postala del evrosistema in bo kot njegov sestavni del opravljala naloge v skladu s smernicami ECB. Guverner Banke Slovenije (BS) bo postal član Sveta ECB. Na ta način je Slovenija enakovredna članica pri odločanju o denarni politiki območja evra, katere cilj je ohranjanje stabilnih cen.

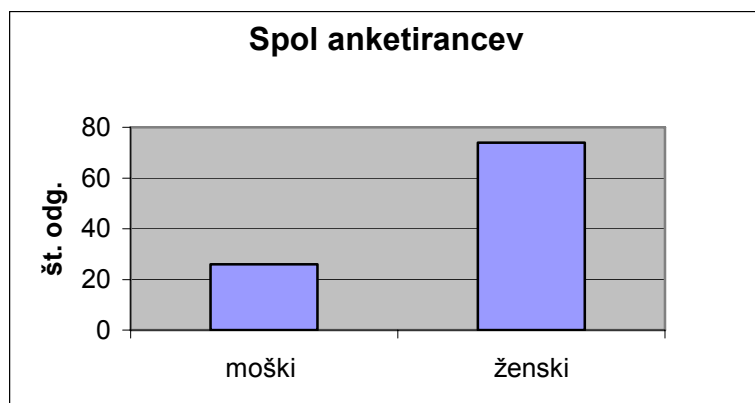
4 STALIŠČE PREBIVALCEV SLOVENIJE DO UVEDBE EVRA

4.1 REZULTATI ANKET IZ SLOVENIJE - MLADI, DECEMBER 2006

Spol anketirancev

Tabela 1: Spol anketirancev

Spol anketirancev	št. odg.
moški	26
ženski	74
skupaj odg.	100

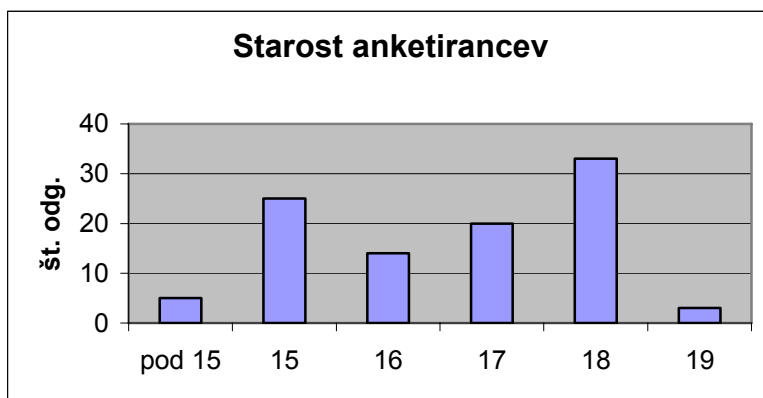
Graf 1: Spol anketirancev

Skupno je ankete izpolnilo 100 anketirancev, manj moških kot žensk.

Starost anketirancev

Tabela 2: Starost anketirancev

Starost anketirancev	št. odg.
pod 15	5
15	25
16	14
17	20
18	33
19	3
skupaj odg.	100

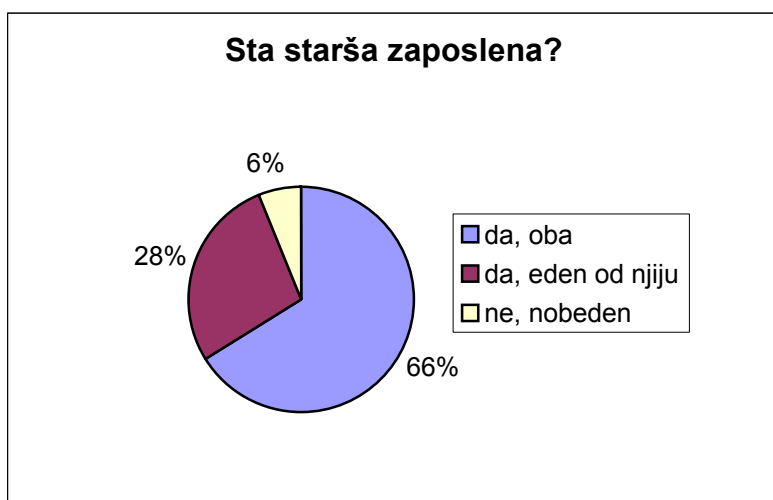
Graf 2: Starost anketirancev

Večina anketirancev, to je 33 % je starih 18 let, 15-letnikov je 25 %, 16-letnikov 14 %, 17-letnikov 20 %, 19-letniki so 3, pod 15 let je starih 5 % anketirancev.

Zaposlenost staršev

Tabela 3: Sta starša zaposlena?

Sta starša zaposlena?	št. odg.	%
da, oba	66	66,00
da, eden od njiju	28	28,00
ne, nobeden	6	6,00
skupaj odg.	100	100,00

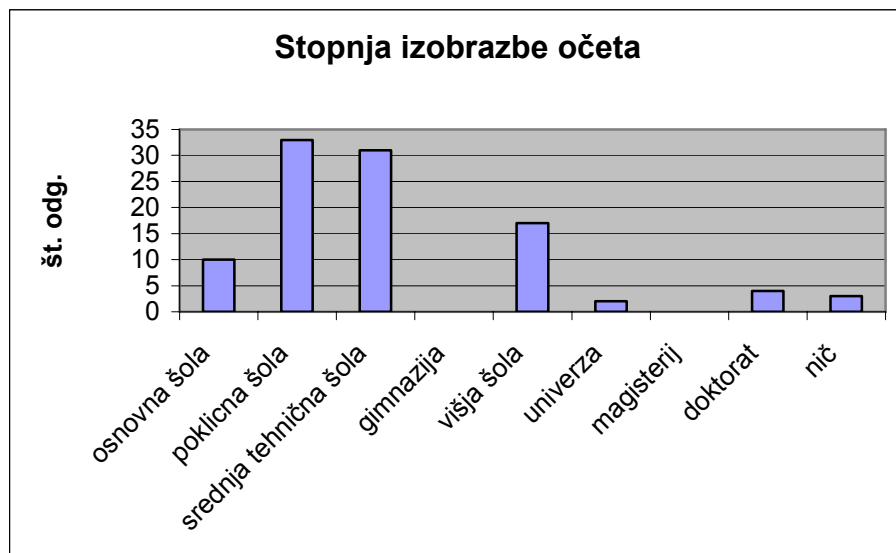
Graf 3: Sta starša zaposlena?

Pri večini anketirancev sta oba starša zaposlena, eden izmed staršev je zaposlen pri 28 %, pri najmanj anketirancih pa ni zaposlen nobeden od staršev.

Stopnja izobrazbe staršev

Tabela 4: Stopnja izobrazbe očeta

Stop. izobrazbe očeta	št. odg.
osnovna šola	10
poklicna šola	33
srednja tehnična šola	31
gimnazija	0
višja šola	17
univerza	2
magisterij	0
doktorat	4
nič	3
skupaj odg.	100

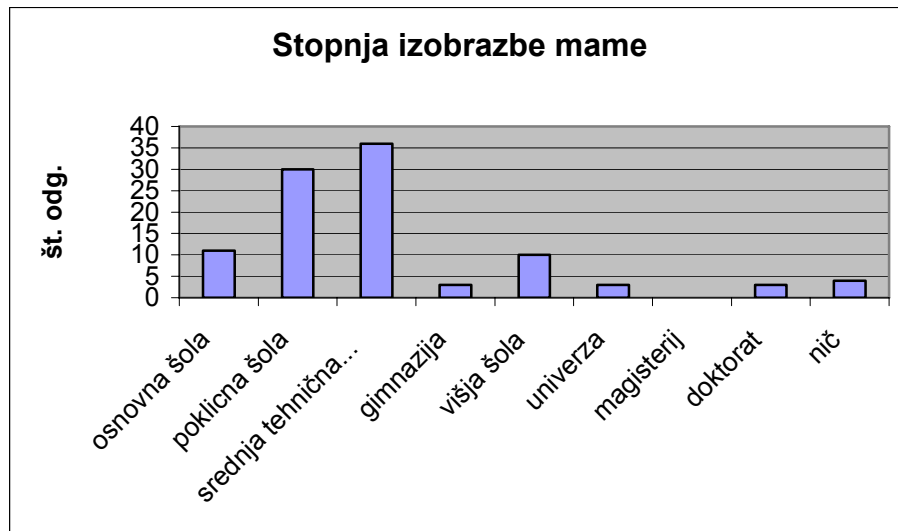

Graf 4: Stopnja izobrazbe očeta

Pri večini anketirancev je oče končal poklicno šolo, le osnovno šolo je zaključilo 10 % očetov anketirancev, srednjo tehnično šolo je končalo 31 % očetov anketirancev, le gimnazijo nihče, višje šole 17 %, univerzo 2 očeta, magisterij nihče, doktorat 4, 3 anketiranci pa na to vprašanje niso odgovorili.

Tabela 5: Stopnja izobrazbe mame

Stop. izobrazbe mame	št. odg.
osnovna šola	11
poklicna šola	30
srednja tehnična šola	36
gimnazija	3
višja šola	10
univerza	3
magisterij	0
doktorat	3
nič	4
skupaj odg.	100

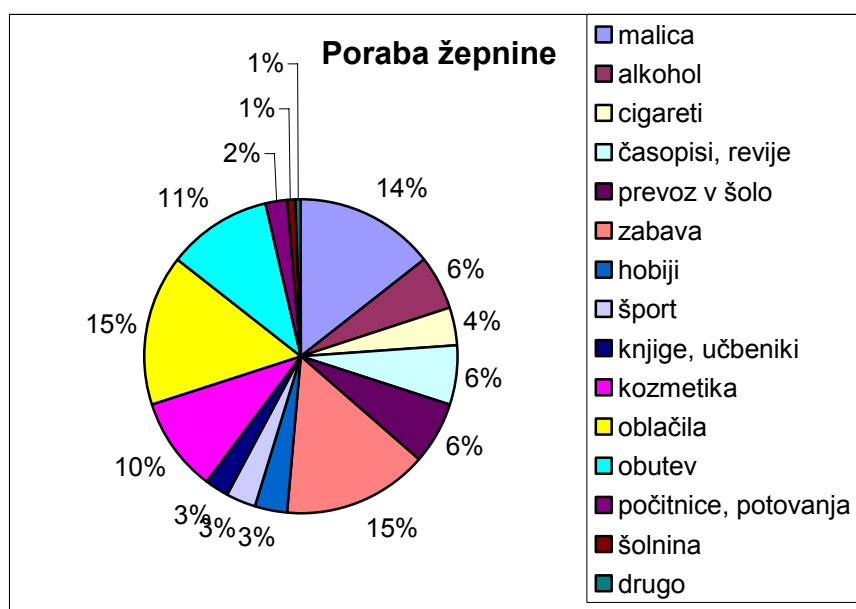
Graf 5: Stopnja izobrazbe mame

Pri večini anketirancev je mama končala srednjo tehnično šolo, le osnovno šolo je zaključilo 11 % mam anketirancev, poklicno šolo je končalo 30 % mam anketirancev, le gimnazijo 3 %, višje šole 10 %, univerzo 3 mame, magisterij nobena, doktorat 3, 4 anketiranci pa na to vprašanje niso odgovorili.

Viri dohodka

Tabela 6: Viri dohodka

Viri dohodka	št. odg.	%
starši	74	33,48
stari starši	34	15,38
brat, sestra	8	3,62
drugo sorodstvo	17	7,69
štipendija	29	13,12
priložnostna dela	15	6,79
občasno delo preko študentskega servisa	33	14,93
redno delo preko štud. servisa	9	4,07
pomoč ostarelim	1	0,45
drugo	1	0,45
skupaj odg.	221	100,00

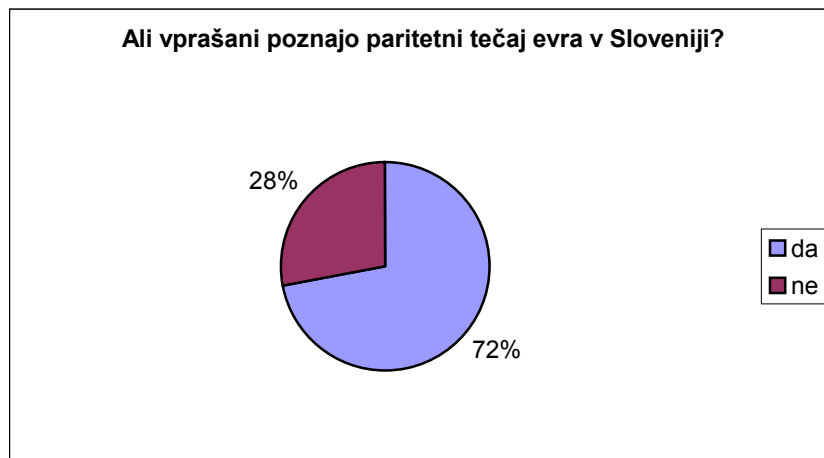
Graf 6: Viri dohodka

Pri tem vprašanju so lahko anketiranci obkrožili več odgovorov, skupaj jih je bilo 221. Večina je odgovorila, da pridobi žepnino od staršev, nato od starih staršev, z občasnim delom preko študentskega servisa, nato s štipendijo, priložnostnimi deli, od bratov oziroma sester in drugega sorodstva, z rednim delom preko študentskega servisa pridobi denar 9 anketirancev (4 %), le 1 anketiranec pridobi denar s pomočjo ostarelim, na druge načine pa pridobi denar tudi le 1 anketiranec.

Poznavanje paritetnega tečaja evra

Tabela 7: Ali vprašani poznajo paritetni tečaj evra v Sloveniji?

Ali vprašani poznajo paritetni tečaj evra v Sloveniji?	št. odg.	%
da	72	72
ne	28	28
skupaj odg.	100	100

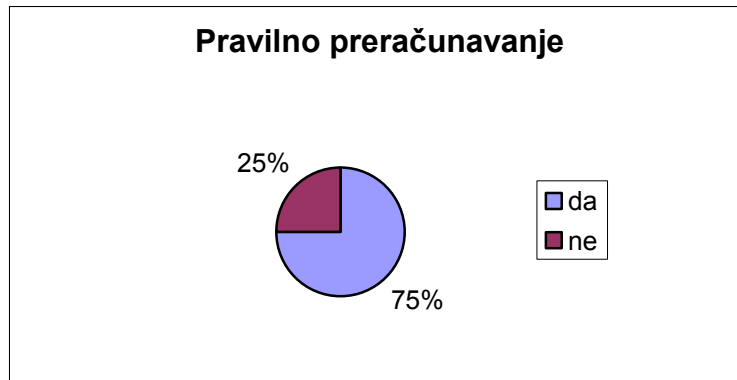
Graf 7: Ali vprašani poznajo paritetni tečaj evra v Sloveniji?

Velika večina anketirancev pozna paritetni tečaj evra in je na vprašanje odgovorila pravilno, vseeno pa ga nekaj anketirancev ne pozna.

Ali so mladi znali pravilno preračunati svojo žepnino iz tolarjev v evre

Tabela 8: Pravilno preračunavanje

pravilno preračunavanje	št. odg.	%
da	75	75,00
ne	25	25,00
skupaj	100	100,00

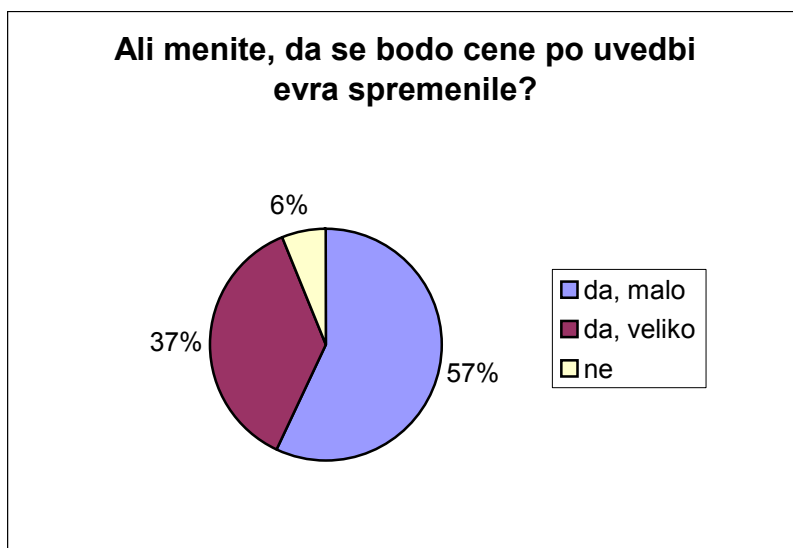
Graf 8: Pravilno preračunavanje

Večina mladih je znala svojo žepnino pravilno preračunati, 25 % pa ne.

Ali menite, da se bodo cene po uvedbi evra zvišale?

Tabela 9: Ali menite, da se bodo cene po uvedbi evra zvišale?

Zvišanje cen	št. odg.	%
da, malo	57	57,00
da, veliko	37	37,00
ne	6	6,00
skupaj	100	100,00

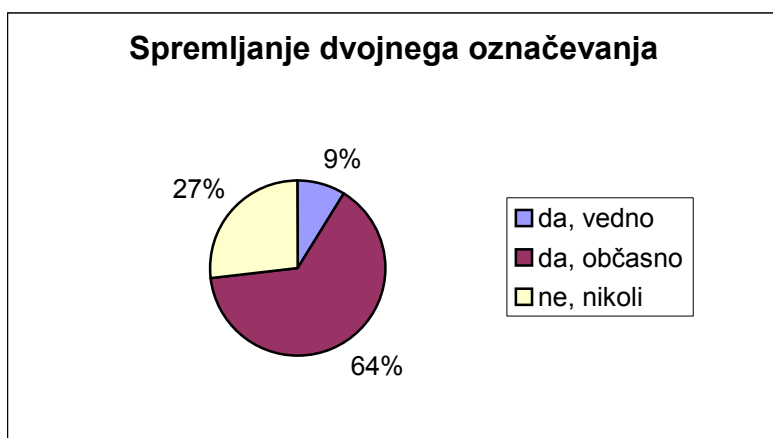
Graf 9: Ali menite, da se bodo cene po uvedbi evra zvišale?

Največ anketirancev je prepričanih, da se bodo cene po uvedbi evra malo zvišale, 37 % meni, da se bodo cene veliko zvišale, manjšina pa jih je mnenja, da se cene ne bodo povišale.

Ali spremljate dvojno označevanje cen?

Tabela 10: Dvojno označevanje

Dvojno označevanje	št. odg.	%
da, vedno	9	9,00
da, občasno	64	64,00
ne, nikoli	27	27,00
skupaj	100	100,00

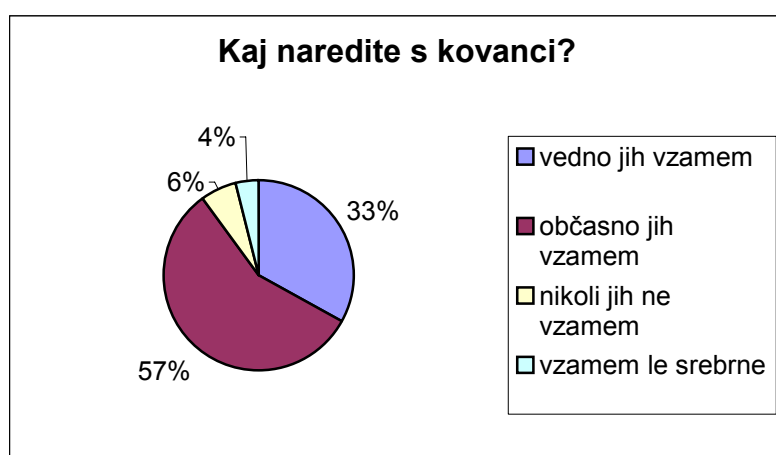
Graf 10: Dvojno označevanje

Več kot polovica anketirancev spremlja dvojno označevanje cen občasno, 27 % jih označevanja ne spremlja nikoli, le nekaj pa jih vedno spremlja dvojno označevanje.

Kaj storite s kovanci, ki vam jih v trgovini vrnejo kot ostanek?

Tabela 11: Kovanci

Kaj naredite s kovanci?	št. odg.	%
vedno jih vzamem	33	33,0
občasno jih vzamem	57	57,0
nikoli jih ne vzamem	6	6,0
vzamem le srebrne	4	4,0
skupaj	100	100,0

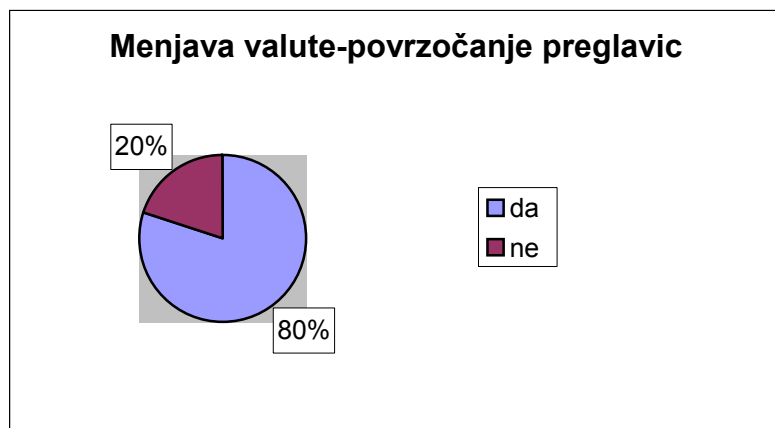
Graf 11: Kovanci

Malo več kot polovica anketirancev je občasno vzela kovance pred uvedbo evra, 33 % jih je kovance vedno vzela, 6 % nikoli ni vzelo kovancev, nekateri pa so vzeli le srebrne.

Ali menite, da vam bo menjava valute delala preglavice?

Tabela 12: Menjava valute

Menjava valute - preglavice	št. odg.	%
da	80	80,00
ne	20	20,00
skupaj	100	100,00

Graf 12: Menjava valute

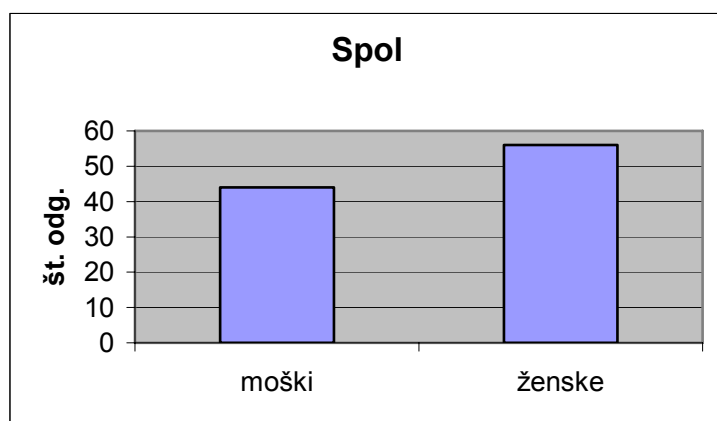
Večina anketirancev je bila prepričanih, da jim bo preračunavanje iz evrov v tolarje delalo težave, le 20 % pa je menilo, da s tem ne bodo imeli težav.

4.2 REZULTATI ANKET ZA STAREJŠE, DECEMBER 2006

Spol anketirancev

Tabela 13: Spol anketirancev

Spol	št. odg.
moški	44
ženske	56
skupaj	100

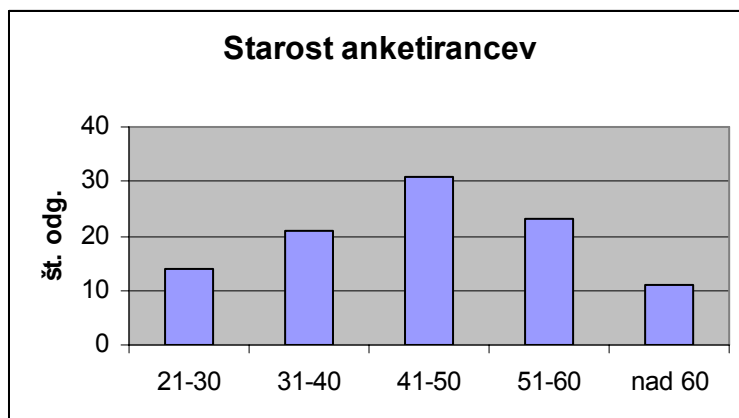
Graf 13: Spol anketirancev

Anketirancev je bilo skupaj 100. Nekaj več kot polovica je bilo žensk, moških pa 44.

Starost anketirancev

Tabela 14: Starost anketirancev

starost	št. odg.
21-30	14
31-40	21
41-50	31
51-60	23
nad 60	11
skupaj	100

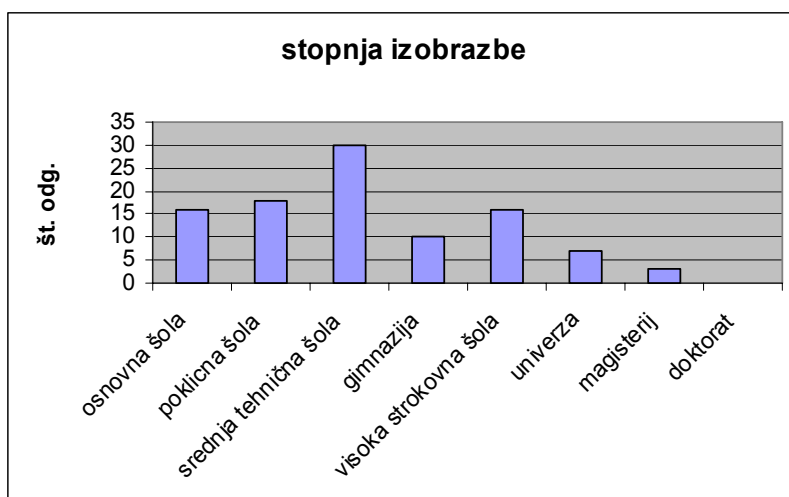
Graf 14: Starost anketirancev

Največ anketirancev je starih med 41 in 50 leti, med 51 in 60 leti je starih 23 anketirancev, med 31 in 40 jih je 21, nad 60 let je starih 11 anketirancev, med 21 in 30 jih je 9, najmanj anketirancev pa je mlajših od 20 let, teh je 5.

Stopnja izobrazbe

Tabela 15: Stopnja izobrazbe anketirancev

Stopnja izobrazbe anketirancev	št. odg.
osnovna šola	16
poklicna šola	18
srednja tehnična šola	30
gimnazija	10
visoka strokovna šola	16
univerza	7
magisterij	3
doktorat	0
skupaj	100

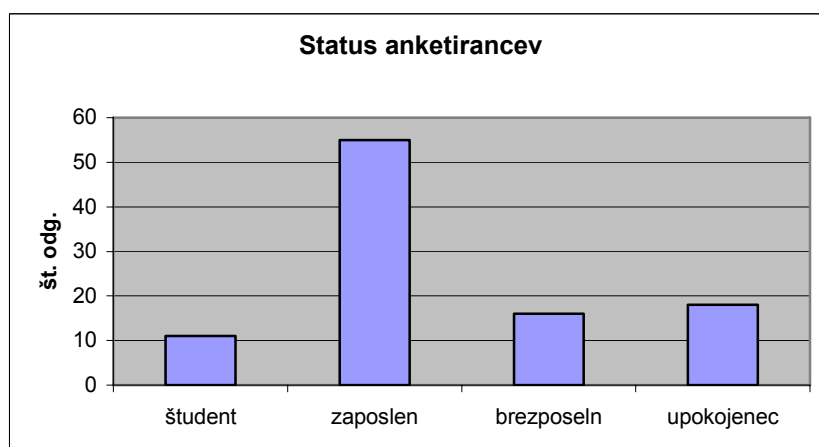
Graf 15: Stopnja izobrazbe anketirancev

Samo osnovno šolo ima dokončanih 16 anketirancev, poklicno šolo 18, srednjo tehnično pa 30, teh je največ. Gimnazijo ima dokončanih 10 anketirancev, 16 jih je dokončalo visoko strokovno šolo. Anketirancev z univerzitetno izobrazbo je 7, magisterij so dokončali 3, anketirancev, ki bi imeli narejen doktorat pa ni.

Status anketirancev

Tabela 16: Status anketirancev

Status	št. odg.
študent	11
zaposlen	55
brezposeln	16
upokojenec	18
skupaj odg.	100

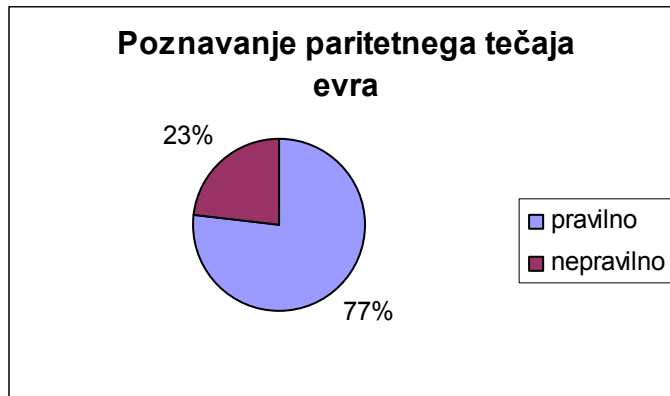
Graf 16: Status anketirancev

Študentov je 11, največ je zaposlenih, ki jih je malo več kot polovica, brezposelnih je 16, in 18 je upokojencev.

Poznavanje paritetnega tečaja evra

Tabela 17: Ali vprašani poznajo paritetni tečaj evra v Sloveniji?

Ali poznate paritetni tečaj evra v Sloveniji?	št. odg.	%
pravilno	77	77,00
nepravilno	23	23,00
skupaj odg.	100	100,00

Graf 17: Ali vprašani poznajo paritetni tečaj evra v Sloveniji

Velika večina anketirancev pozna paritetni tečaj evra in je na vprašanje odgovorila pravilno, vseeno pa ga 23 % anketirancev ne pozna.

Ali menite, da se bodo cene po uvedbi evra zvišale?

Tabela 18: Ali menite, da se bodo cene po uvedbi evra zvišale?

Zvišanje cen	št. odg.	%
da, malo	63	63,00
da, veliko	37	37,00
ne	0	0,00
skupaj odg.	100	100,00

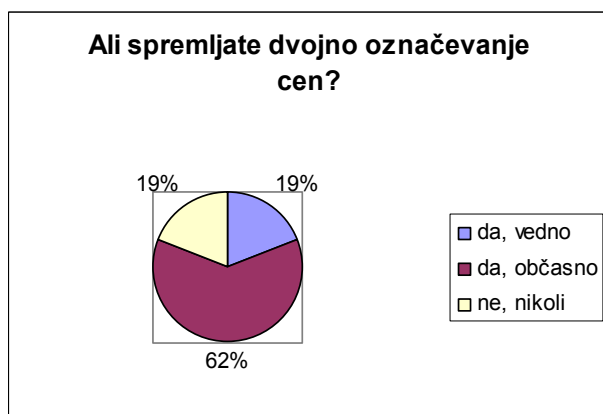
Graf 18: Ali menite, da se bodo cene po uvedbi evra zvišale?

Največ anketirancev je prepričanih, da se bodo cene po uvedbi evra malo zvišale, 37 % meni, da se bodo cene veliko zvišale, nihče pa ni mnenja, da se cene ne bodo povišale.

Ali spremljate dvojno označevanje cen?

Tabela 19: Dvojno označevanje

Spremljanje dvojnega označevanja cen	št. odg.	%
da, vedno	19	19,00
da, občasno	62	62,00
ne, nikoli	19	19,00
skupaj odg.	100	100,00

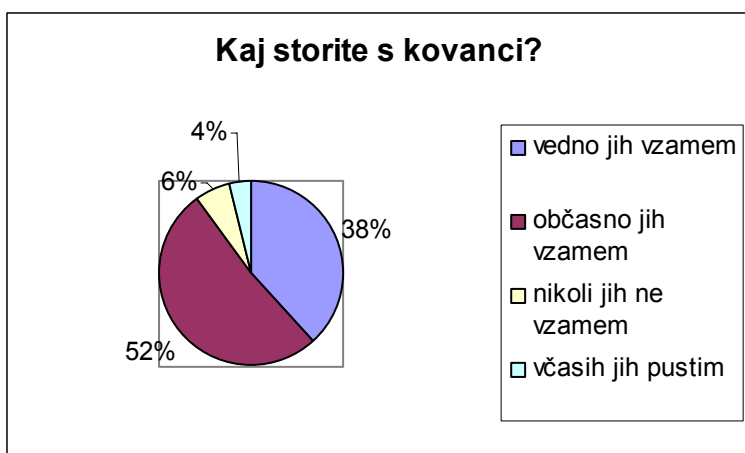
Graf 19: Dvojno označevanje

Več kot polovica anketirancev spremlja dvojno označevanje cen občasno, 19 % jih vedno spremlja dvojno označevanje, enako število pa jih označevanja ne spremlja nikoli.

Kaj storite s kovanci, ki vam jih v trgovini vrnejo kot ostanek?

Tabela 20: Kovanci

Kaj storite s kovanci?	št. odg.	%
vedno jih vzamem	38	38,00
občasno jih vzamem	52	52,00
nikoli jih ne vzamem	6	6,00
včasih jih pustim	4	4,00
skupaj odg.	100	100,00

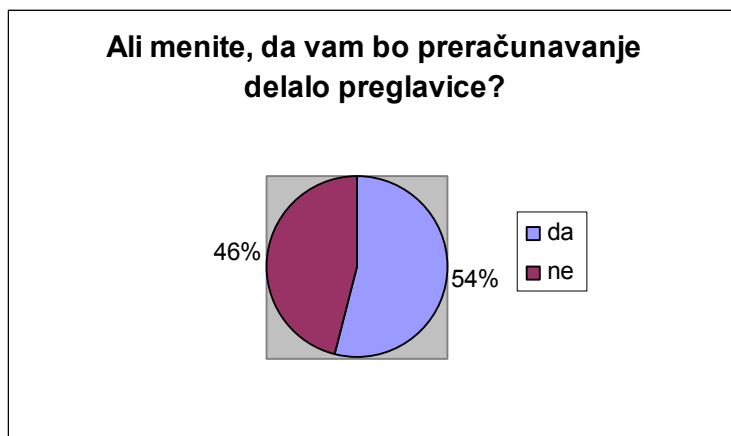
Graf 20: Kovanci

Malo več kot polovica anketirancev je občasno vzela kovance pred uvedbo evra, 38 % jih je kovance vedno vzela, 6 % nikoli ni vzelo kovancev, 4 % pa so jih včasih pustili.

Ali menite, da vam bo preračunavanje delalo preglavice?

Tabela 21: Preračunavanje

Preglavice ob preračunavanju	št. odg.	%
da	54	54,00
ne	46	46,00
skupaj odg.	100	100,00

Graf 21: Preračunavanje

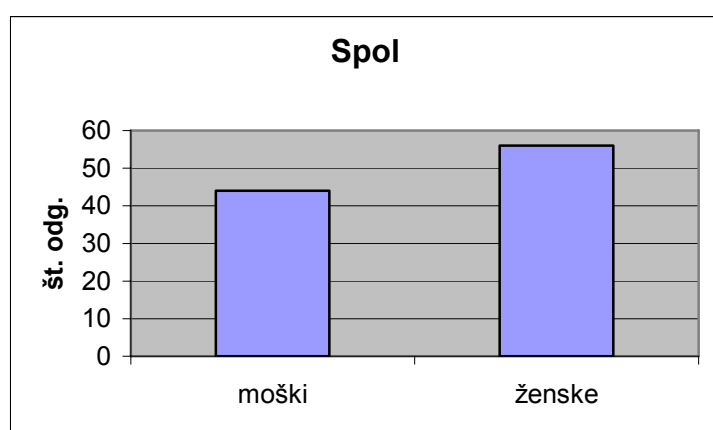
Le malo več kot polovica anketirancev je bila prepričanih, da jim bo preračunavanje iz evrov v tolarje delalo težave, 46 % pa je menilo, da s tem ne bodo imeli težav.

4.3 REZULTATI ANKET ZA MLADE, JANUAR 2007

Spol anketirancev

Tabela 22: Spol anketirancev

Spol anketirancev	št. odg.
moški	27
ženske	73
skupaj odg.	100

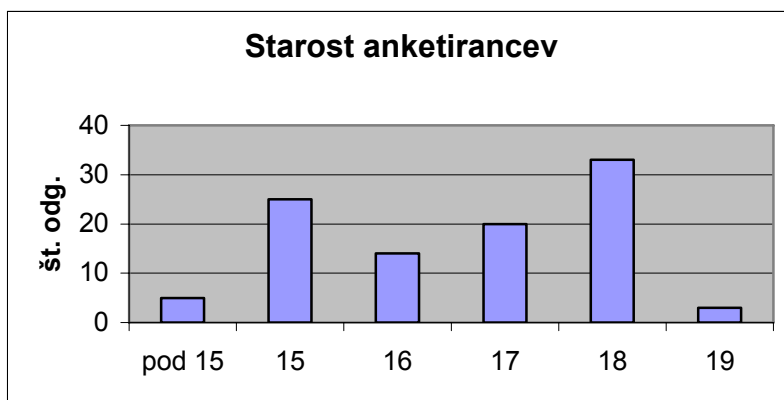
Graf 22: Spol anketirancev

Anketirancev je bilo skupaj 100. Nekaj več kot polovica je bilo žensk, moških pa 27.

Starost anketirancev

Tabela 23: Starost anketirancev

Starost anketirancev	št. odg.
pod 15	5
15	25
16	14
17	20
18	33
19	3
skupaj odg.	100

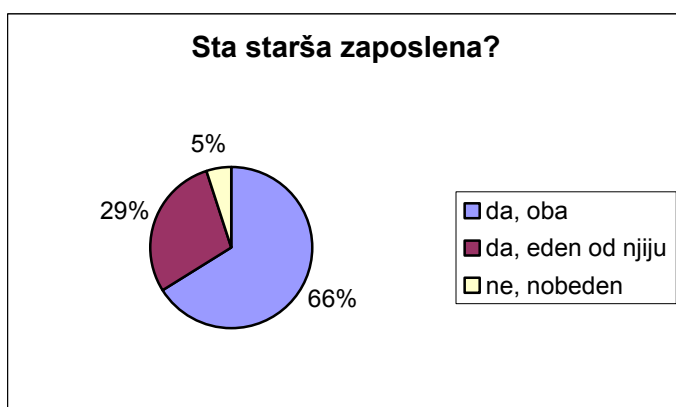
Graf 23: Starost anketirancev

Večina anketirancev, to je 33 % je starih 18 let, 15-letnikov je 25 %, 16-letnikov 14 %, 17-letnikov 20 %, 19-letniki so 3, pod 15 let je starih 5 % anketirancev.

Zaposlenost staršev

Tabela 24: Zaposlenost staršev

Sta starša zaposlena?	št. odg.	%
da, oba	66	66
da, eden od njiju	29	29
ne, nobeden	5	5
skupaj odg.	100	100

Graf 24: Zaposlenost staršev

Pri večini anketirancev sta oba starša zaposlena, eden izmed staršev je zaposlen pri 29 %, pri najmanj anketirancih pa ni zaposlen nobeden od staršev.

Stopnja izobrazbe staršev

Tabela 25: Stopnja izobrazbe očeta

Stopnja izobrazbe očeta	št. odg.
osnovna šola	10
poklicna šola	33
srednja tehnična šola	31
gimnazija	0
višja šola	17
univerza	2
magisterij	1
doktorat	3
nič	3
skupaj odg.	100

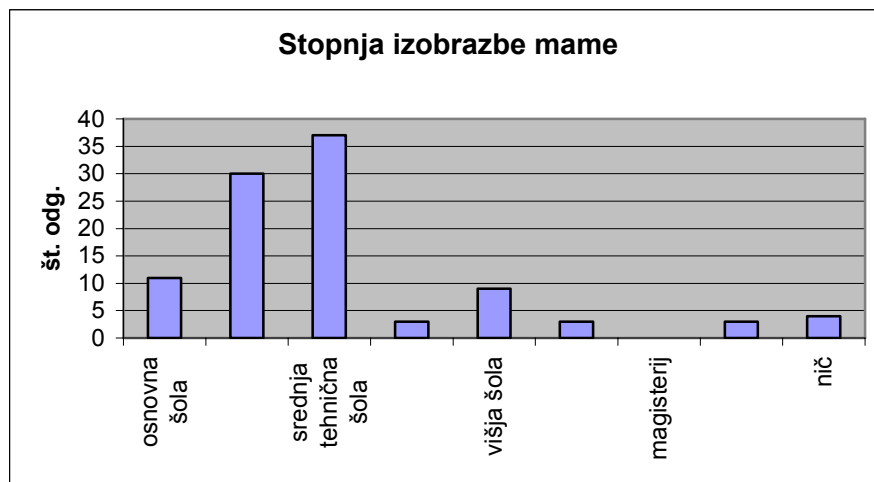

Graf 25: Stopnja izobrazbe očeta

Pri večini anketirancev je oče končal poklicno šolo, le osnovno šolo je zaključilo 10 očetov anketirancev, srednjo tehnično šolo je končalo 31 očetov anketirancev, le gimnazijo nihče, višje šole 17, univerzo 2 očeta, magisterij 1, doktorat 3, 3 anketiranci pa na to vprašanje niso odgovorili.

Tabela 26: Stopnja izobrazbe mame

Stopnja izobrazbe mame	št. odg.
osnovna šola	11
poklicna šola	30
srednja tehnična šola	37
gimnazija	3
višja šola	9
univerza	3
magisterij	0
doktorat	3
nič	4
skupaj odg.	100

Graf 26: Stopnja izobrazbe mame

Pri večini anketirancev je mama končala srednjo tehnično šolo, le osnovno šolo je zaključilo 11 mam anketirancev, poklicno šolo je končalo 30 mam anketirancev, le gimnazijo 3, višje šole 9, univerzo 3 mame, magisterij nobena, doktorat 3, 4 anketiranci pa na to vprašanje niso odgovorili.

Ali še vedno spremljate dvojno označevanje cen?

Tabela 27: Dvojno označevanje

Ali še spremljate dvojno označevanje cen?	št. odg.	%
da, vedno	39	39
da, občasno	50	50
ne, nikoli	11	11
skupaj odg.	100	100

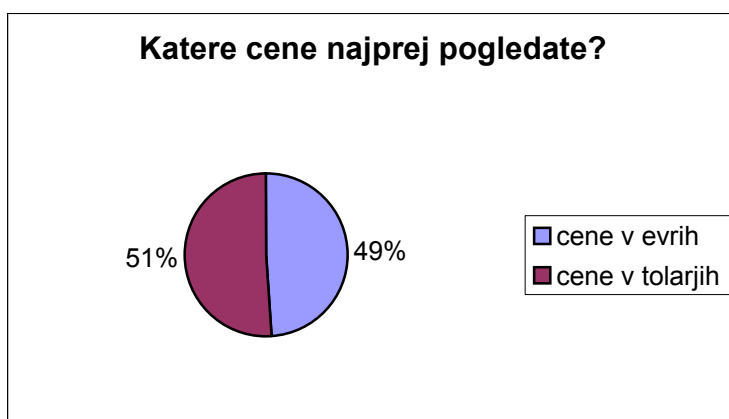
Graf 27: Dvojno označevanje

Mladi po uvedbi evra še spremljajo dvojno označevanje. Kar polovica anketiranih je odgovorila, da občasno še pogleda dvojne cene, 39% pa jih je odgovorilo, da dvojno označevanje vedno pogleda. Najmanj pa jih nikoli ne pogleda dvojnega označevanja.

Katere cene najprej pogledate?

Tabela 28: Katere cene najprej pogledate?

Katere cene najprej pogledate?	št. odg.	%
cene v evrih	49	49
cene v tolarjih	51	51
skupaj odg.	100	100

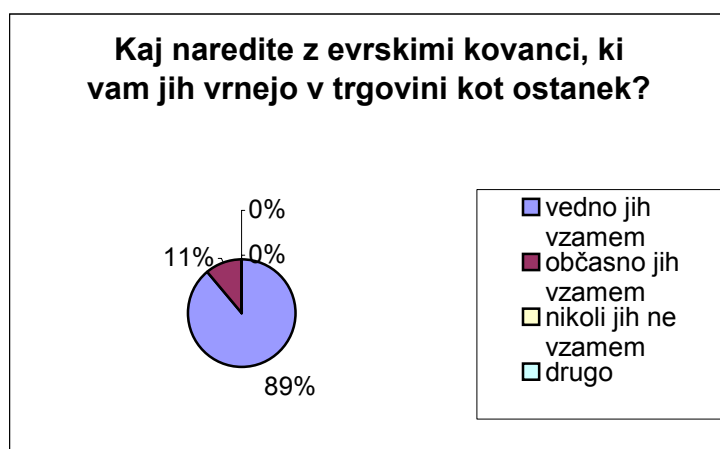
Graf 28: Katere cene najprej pogledate?

Mladi so na to vprašanje odgovorili zelo izenačeno, vendar jih vseeno 51% pogleda cene v evrih, 49% pa še vedno cene v tolarjih.

Kaj naredite z evrskimi kovanci, ki vam jih v trgovini vrnejo kot ostanek?

Tabela 29: Kovanci

Kaj naredite s kovanci?	št. odg.	%
vedno jih vzamem	89	89
občasno jih vzamem	11	11
nikoli jih ne vzamem	0	0
drugo	0	0
skupaj odg.	100	100

Graf 29: Kovanci

Velika večina vprašanih kovance vedno vzame, 11% jih vzame občasno, odgovora "nikoli jih ne vzamem" pa ni izbral nihče od anketiranih.

Ali vam menjava valute povzroča preglavice?

Tabela 30: Menjava valute

Ali vam menjava valute povzroča preglavice?	št. odg.	%
da	45	45,00
ne	55	55,00
skupaj	100	100,00

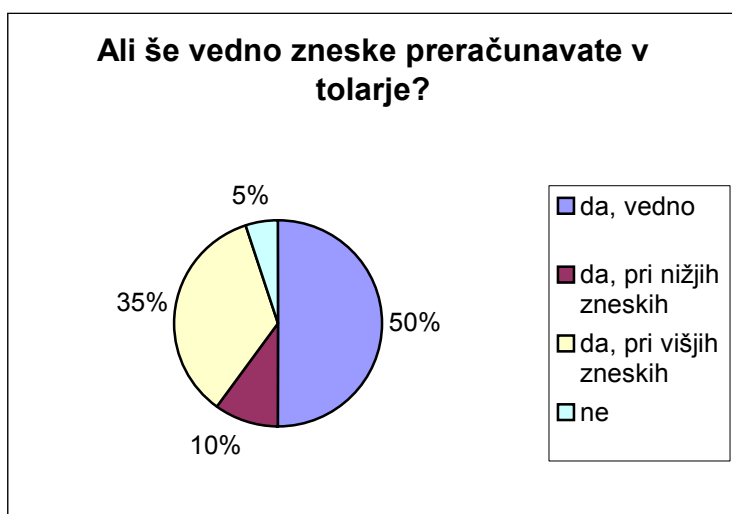
Graf 30: Menjava valute

Mladi menijo, da jim sprememba valute ne povzroča preglavic, saj jih je nikalno odgovorila malo več kot polovica, jih pa vseeno 45%, meni, da jim to povzroča težave.

Ali še vedno zneske preračunavate v tolarje?

Tabela 31: Preračunavanje

Ali še vedno zneske preračunavate v tolarje?	št. odg.	%
da, vedno	50	50,00
da, pri nižjih zneskih	10	10,00
da, pri višjih zneskih	35	35,00
ne	5	5,00
skupaj	100	100,00

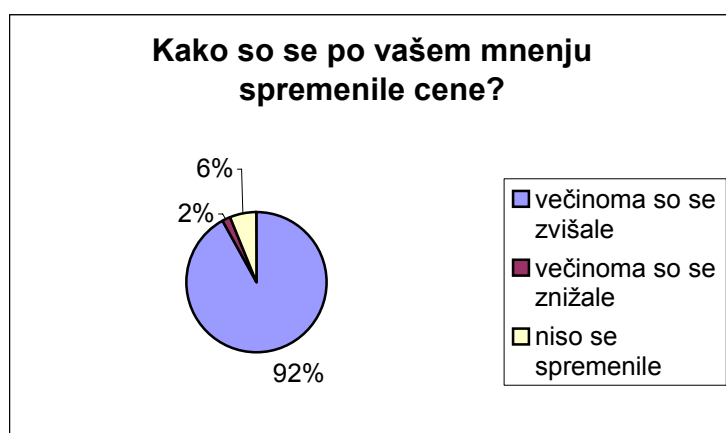
Graf 31: Preračunavanje

Mladi po uvedbi evra še vedno v večini preračunavamo zneske v tolarje, sledi odgovor, da samo pri višjih zneskih, nato pri nižjih zneskih, le mali odstotek pa jih ne preračunava.

Kako so se po vašem mnenju spremenile cene?

Tabela 32: Kako so se po vašem mnenju spremenile cene?

Kako so se po vašem mnenju spremenile cene?	št. odg.	%
večinoma so se zvišale	92	92,00
večinoma so se znižale	2	2,00
niso se spremenile	6	6,00
skupaj	100	100,00

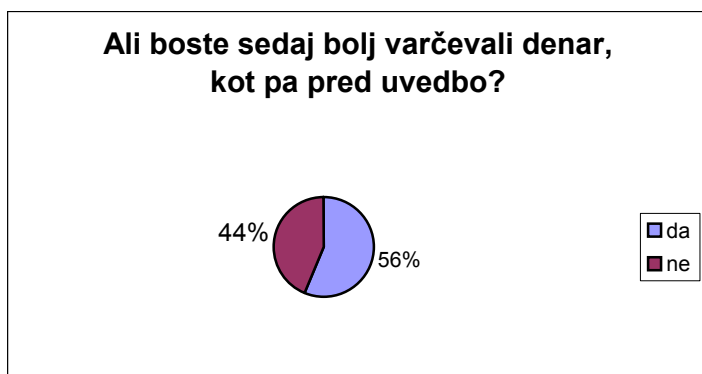
Graf 32: Kako so se po vašem mnenju spremenile cene?

Skoraj vsi mladi so mnenja, da so se cene večinoma zvišale, 6% jih je mnenja, da se cene niso spremenile, le 2% anketiranih pa je mnenja, da so se cene v večini znižale.

Ali boste sedaj bolj varčevali denar kot pa pred uvedbo evra?

Tabela 33: Ali boste sedaj bolj varčevali denar kot pa pred uvedbo evra?

Ali boste sedaj bolj varčevali denar, kot pa pred uvedbo?	št. odg.	%
Da	56	56
Ne	44	44
skupaj odg.	100	100

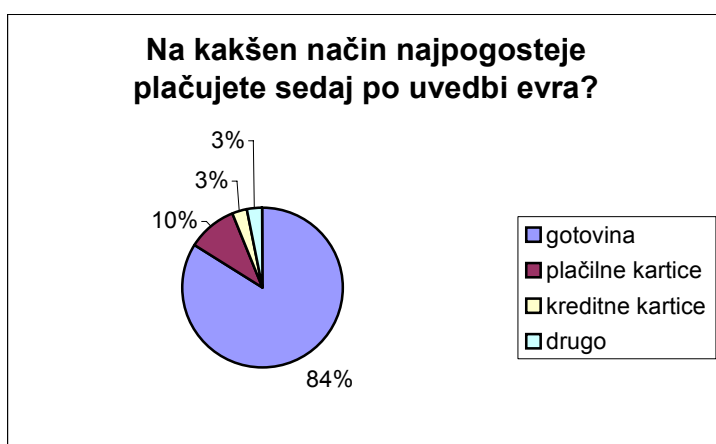
Graf 33: Ali boste sedaj bolj varčevali denar kot pa pred uvedbo?

Več kot polovica mladih anketirancev meni, da bodo po uvedbi evra bolj varčevali, 44% pa jih je mnenja da ne bodo več varčevali, kot pa pred uvedbo.

Na kakšen način najpogosteje plačujete sedaj, po uvedbi evra?

Tabela 34: Način plačevanja

Način plačevanja po uvedbi	št. odg.	%
gotovina	84	84
plačilne kartice	10	10
kreditne kartice	3	3
drugo	3	3
skupaj	100	100

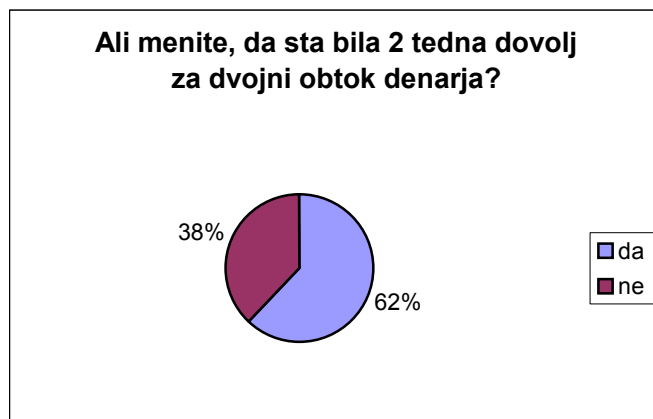
Graf 34: Način plačevanja

Največ anketiranih plačuje z gotovino, 10% s plačilnimi karticami, s kreditnimi karticami jih plačuje najmanj, nekateri pa so navedli druge načine.

Ali menite, da sta bila 2 tedna dovolj za dvojni obtok denarja?

Tabela 35: Dvojni obtok

2 tedna dovolj za dvojni obtok denarja	št. odg.	%
da	62	62
ne	38	38
skupaj odg.	100	100

Graf 35: Dvojni obtok

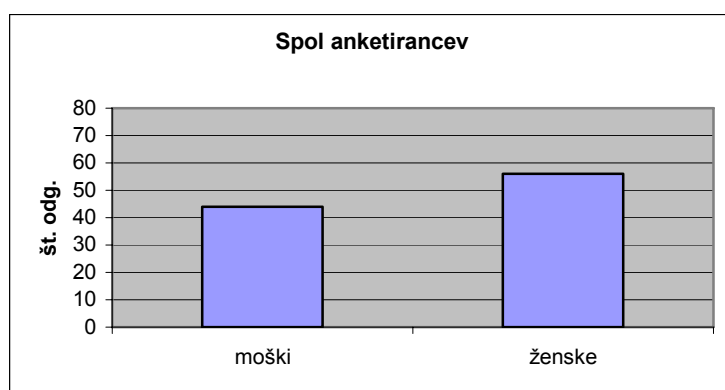
Večina jih je mnenja, da sta bila 2 tedna dovolj za dvojni obtok denarja, 38% pa jih meni, da ne.

4.4 REZULTATI ZA STAREJŠE, JANUAR 2007

Spol anketirancev

Tabela 36: Spol anketirancev

Spol anketirancev	št. odg.
moški	44
ženske	56
skupaj odg.	100

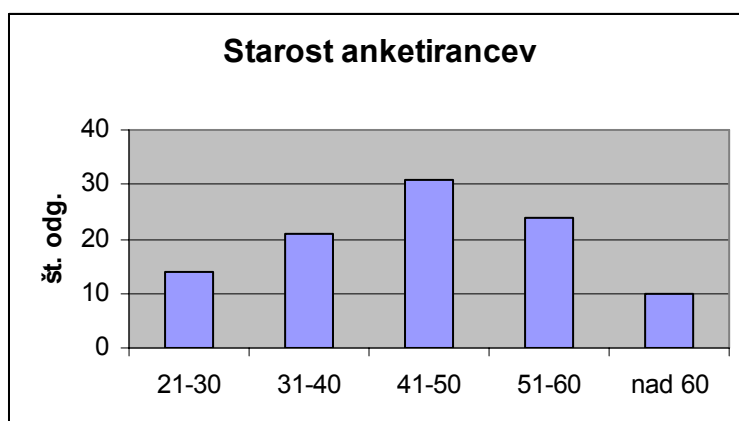
Graf 36: Spol anketirancev

Anketirancev je bilo skupaj 100. Nekaj več kot polovica je bilo žensk, moških pa 44.

Starost anketirancev

Tabela 37: Starost anketirancev

starost	št. odg.
21-30	14
31-40	21
41-50	31
51-60	24
nad 60	10
skupaj	100

Graf 37: Starost anketirancev

Največ anketirancev je starih med 41 in 50 leti, med 51 in 60 leti je starih 24 anketirancev, med 31 in 40 jih je 21, nad 60 let je starih 1 anketirancev, med 21 in 30 jih je 9, najmanj anketirancev pa je mlajših od 20 let, teh je 5.

Stopnja izobrazbe anketirancev

Tabela 38: stopnja izobrazbe anketirancev

Stopnja izobrazbe	št. odg.
osnovna šola	16
poklicna šola	18
srednja tehnična šola	30
gimnazija	11
višja strokovna	15
univerza	8
magisterij	2
doktorat	0
skupaj odg.	100

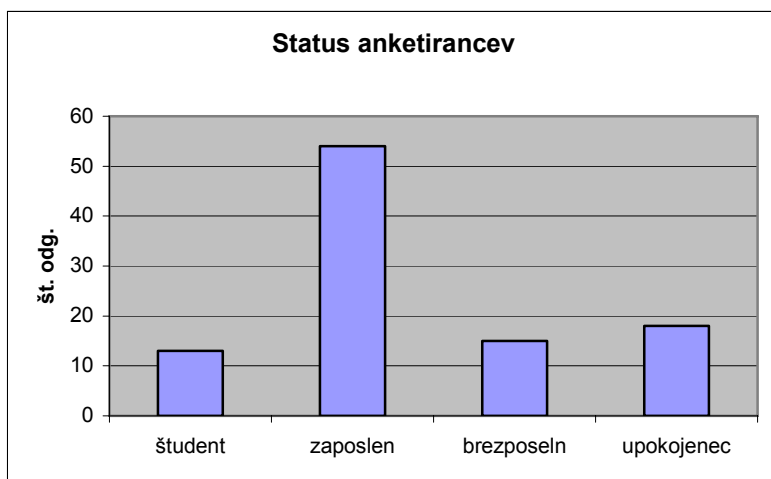
Graf 38: Stopnja izobrazbe anketirancev

Samo osnovno šolo ima dokončanih 16 anketirancev, poklicno šolo 18, srednjo tehnično pa 30, teh je največ. Gimnazijo ima dokončanih 11 anketirancev, 15 jih je dokončalo visoko strokovno šolo. Anketirancev z univerzitetno izobrazbo je 8, magisterij sta dokončala 2, anketirancev, ki bi imeli narejen doktorat pa ni.

Status anketirancev

Tabela 39: Status anketirancev

Status	št. odg.
študent	13
zaposlen	54
brezposeln	15
upokojenec	18
skupaj odg.	100

Graf 39: Status anketirancev

Študentov je 13, največ je zaposlenih, ki jih je malo več kot polovica, brezposelnih je 15, in 18 je upokojencev

Ali še vedno spremljate dvojno označevanje cen?

Tabela 40: Dvojno označevanje

Ali še spremljate dvojno označevanje cen?	št. odg.	%
da, vedno	44	44
da, občasno	48	48
ne, nikoli	8	8
skupaj	100	100

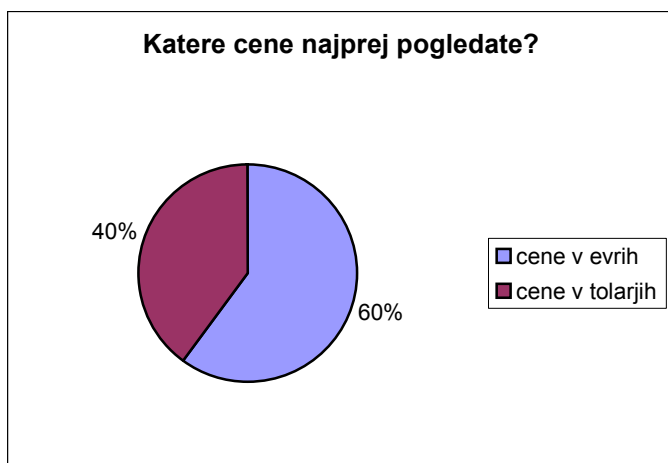
Graf 40: Dvojno označevanje

Skoraj polovica anketiranih je odgovorila, da občasno še spremlja dvojno označevanje cen, 44% vedno pogleda dvojno označevanje, nikoli pa ga ne pogleda le majhen odstotek vprašanih.

Katere cene najprej pogledate?

Tabela 41: Katere cene najprej pogledate?

Katere cene najprej pogledate?	št. odg.	%
cene v evrih	60	60,00
cene v tolarjih	40	40,00
skupaj	100	100,00

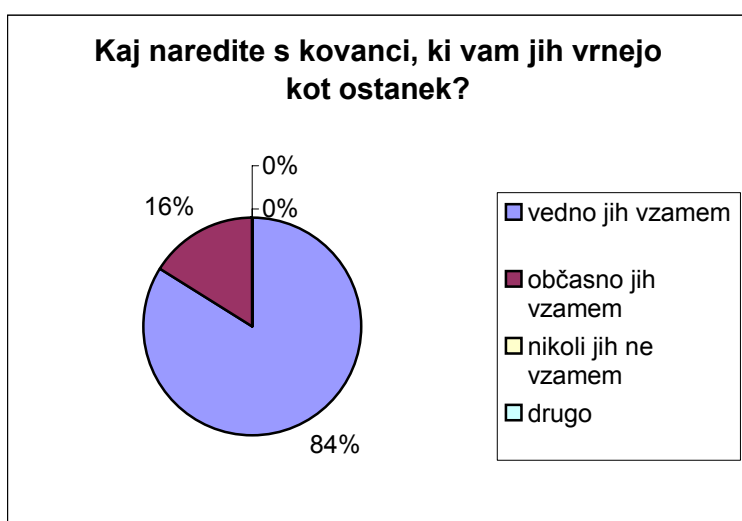
Graf 41: Katere cene najprej pogledate

60% je odgovorilo, da jih najprej pogleda cene v evrih, 40% pa cene v tolarjih.

Kaj naredite z evrskimi kovanci, ki vam jih v trgovini vrnejo kot ostanek?

Tabela 42: Kovanci

Kaj naredite s kovanci?	št. odg.	%
vedno jih vzamem	84	84,00
občasno jih vzamem	16	16,00
nikoli jih ne vzamem	0	0
drugo	0	0
skupaj	100	100,00

Graf 42: Kovanci

Velika večina vprašanih kovance vedno vzame, 16% pa jih vzame občasno. Ostala dva odgovora nista bila obkrožena.

Ali vam menjava valute povzroča preglavice?

Tabela 43: Menjava valute

Ali vam menjava valute povzroča preglavice?	št. odg.	%
da	51	51
Ne	49	49
skupaj	100	100

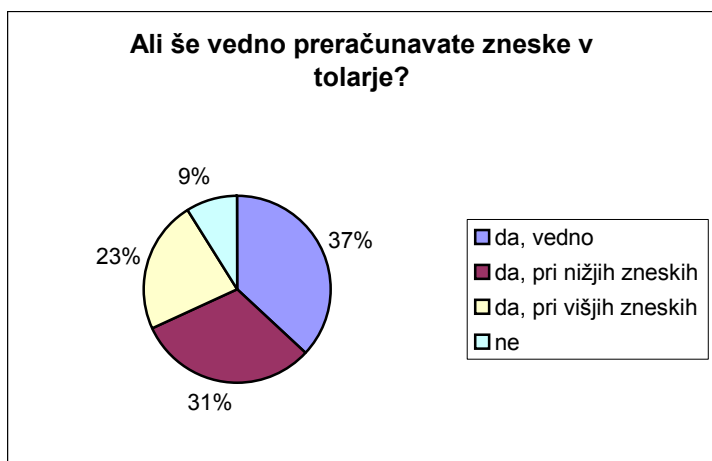
Graf 43: Menjava valute

51% vprašanih je odgovorilo, da jim menjava valute ne povzroča težav, 49% pa jih je odgovorilo nasprotno.

Ali še vedno zneske preračunavate v tolarje?

Tabela 44: Preračunavanje

Ali še vedno zneske preračunavate v tolarje?	št. odg.	%
da, vedno	37	37
da, pri nižjih zneskih	31	31
da, pri višjih zneskih	23	23
ne	9	9
skupaj	100	100

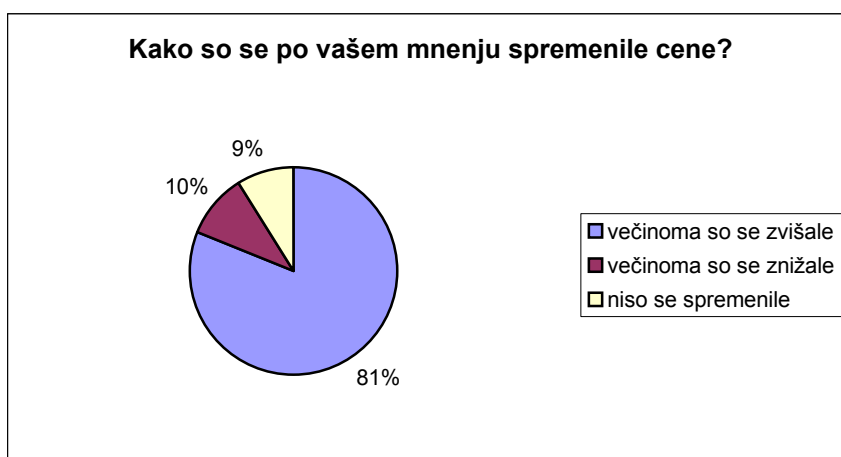
Graf 44: Preračunavanje

Največ jih še vedno preračunava zneske v tolarje, 31% pri nižjih zneskih, 23% pri višjih zneskih, najmanj pa jih zneskov ne preračunava.

Kako so se po vašem mnenju spremenile cene?

Tabela 45: Kako so se po vašem mnenju spremenile cene?

Kako so se po vašem mnenju spremenile cene?	št. odg.	%
večinoma so se zvišale	81	81,00
večinoma so se znižale	10	10,00
niso se spremenile	9	9,00
skupaj	100	100,00

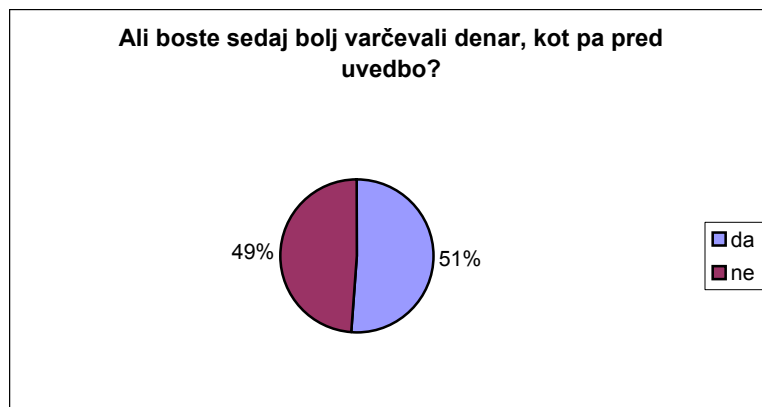
Graf 45: Kako so se po vašem mnenju spremenile cene?

Večina vprašanih je mnenja, da so se cene večinoma zvišale, 10% je mnenja, da so se znižale, najmanj pa jih meni, da se cene niso spremenile.

Ali boste sedaj bolj varčevali denar kot pa pred uvedbo evra?

Tabela 46: Ali boste sedaj bolj varčevali kot pa pred uvedbo evra?

Ali boste sedaj bolj varčevali denar, kot pa pred uvedbo?	št. odg.	%
da	51	51
ne	49	49
skupaj odg.	100	100

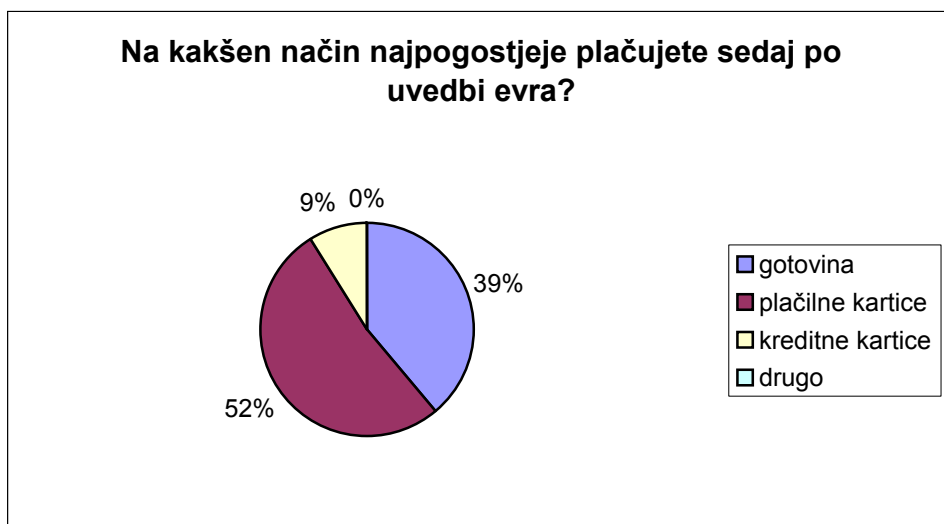
Graf 46: Ali boste sedaj bolj varčevali kot pa pred uvedbo evra?

51% jih je mnenja, da bodo več varčevali, 49% pa da ne.

Na kakšen način najpogosteje plačujete sedaj, po uvedbi evra?

Tabela 47: Način plačevanja

Način plačevanja po uvedbi	št. odg.	%
gotovina	39	39
plačilne kartice	52	52
kreditne kartice	9	9
drugo	0	0
skupaj	100	100

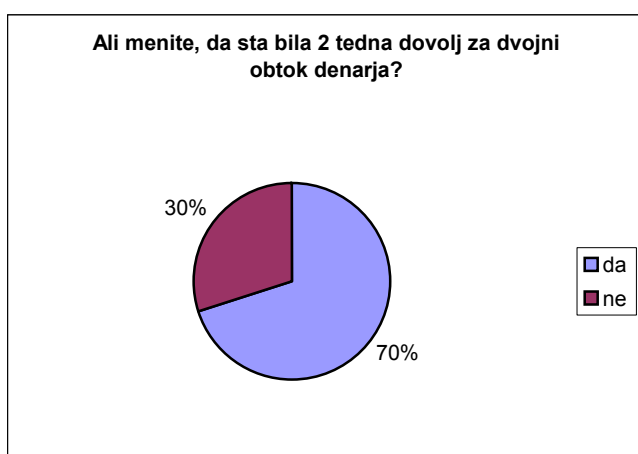
Graf 47: Način plačevanja

39% vprašanih jih plačuje z gotovino, več kot polovica s plačilnimi karticami, 9% s kreditnimi karticami, z drugimi plačilnimi sredstvi ne plačujejo.

Ali menite, da sta bila 2 tedna dovolj za dvojni obtok denarja?

Tabela 48: Dvojni obtok

2 tedna dovolj za dvojni obtok denarja	št. odg.	%
da	70	70
ne	30	30
skupaj odg.	100	100

Graf 48: Dvojni obtok

Večina vprašanih je mnenja, da sta bila 2 tedna dovolj za dvojni obtok denarja, 30% jih meni drugače.

4.5 OVREDNOTENJE HIPOTEZ

1. hipoteza: Mladi poznajo paritetni tečaj zamenjave tolarjev v evre bolj pogosto kot starejši.

V anketah je poznalo pravilni paritetni tečaj 5 starejših anketirancev več kot mladih.

Hipotezo smo ovrgle.

2. hipoteza: Mladi bodo znali preračunati znesek svoje žepnine v evre.

75 % mladih anketirancev je pravilno preračunalo znesek svoje žepnine iz tolarjev v evre. Pri preračunavanju se je zmotilo le 25 % anketirancev.

Hipotezo smo potrdile.

3. hipoteza: Kupci so prepričani, da se bodo cene blaga in storitev zvišale, ker bodo podjetja zaokroževala na cela števila.

Večina anketirancev je v anketi pred uvedbo evra menila, da se bodo cene po uvedbi malo zvišale, saj je tako odgovorila več kot polovica tako mladih, kot tudi starejših, kar veliko pa jih je bilo prepričanih tudi, da se bodo cene veliko zvišale.

Tudi po uvedbi evra je bilo kar 92 % mladih anketirancev prepričanih, da so se cene večinoma zvišale, med starejšimi pa je bilo takšnih 81 %.

Hipotezo smo potrdile.

4. hipoteza: Ljudje se bodo težko privajali na novo valuto.

Večina anketirancev, tako mladih, kot tudi starejših, je pred uvedbo evra menila, da se bodo težko privadili na valuto in bodo imeli težave s preračunavanjem zneskov.

Po uvedbi evra pa so anketiranci, če gledamo ankete v celoti (skupaj ankete za mlade in starejše), menili, da jim menjava valute ne povzroča preglavic, saj je malo več kot 50 % anketirancev odgovorilo, da jim menjava valute ne povzroča preglavic, čeprav ni velike razlike med obema možnima odgovoroma.

Hipoteza ni ne potrjena ne ovržena.

5. hipoteza: **Starejši se bodo lažje privadili na novo valuto, ker so v preteklosti že menjali valuto.**

Kljub majhnim razlikam med odgovori, je več starejših odgovorilo, da jim menjava valute povzroča preglavice, kot da jim jih ne, več kot polovica mladih anketirancev pa je odgovorila, da jim menjava valute ne povzroča težav.

Hipotezo smo ovrgle.

6. hipoteza: **Starejši bodo ob dvojnem označevanju še vedno bolj gledali cene blaga in storitev v tolarjih kot v evrih.**

60 % starejših anketirancev še vedno prej pogleda ceno blaga v tolarjih, kot v evrih, med mladimi pa to stori le 49 % anketirancev.

Hipotezo smo potrdile.

7. hipoteza: **Mladi bodo po uvedbi evra bolj preračunavali zneske iz evrov v tolarje.**

Polovica mladih tudi po uvedbi evra še vedno vse zneske preračunava v evre, medtem ko med starejšimi vedno preračunava zneske le 37 % anketirancev.

Hipotezo smo potrdile.

8. hipoteza: **Starejši bodo po uvedbi evra varčnejši kot mladi, pazljivejši z denarjem in bodo vzeli tudi kovance nižjih vrednosti.**

S sicer majhno razliko v odgovorih pri mladih in starejših smo ugotovile, da so mladi prepričani, da bodo bolj varčevali denar kot pred uvedbo evra. Prav tako je več mladih kot starejših odgovorilo tudi, da vedno vzamejo evrske kovance.

Hipotezo smo ovrgle.

9. hipoteza: Kupci bodo več plačevali s "plastičnim" denarjem.

Več kot polovica starejših anketirancev je namreč odgovorila, da sedaj, po uvedbi evra, plačuje največ s plačilnimi karticami, med mladimi anketiranci pa jih je kar 84 % odgovorilo, da sedaj večinoma plačujejo v gotovino.

Pri starejših smo hipotezo potrdile, pri mlajših pa ovrgle.

10. hipoteza: Kupci pred uvedbo evra ob nakupu redkeje vzamejo kovance kot po njej.

Pred uvedbo evra je nekaj anketirancev odgovorilo, da nikoli ne vzamejo kovancev, po uvedbi pa nihče izmed vprašanih več ne pušča kovancev na blagajni.

Hipotezo smo potrdile.

11. hipoteza: Mladi ne spremljajo dvojnega označevanja cen. (Ne pred uvedbo evra ne po uvedbi.)

Tako pred uvedbo evra, kot tudi po njej, je velika večina mladih spremljala dvojno označevanje cen. Pred uvedbo evra le 27 % vprašanih ni nikoli pogledalo obeh cen, po uvedbi pa je bilo takšnih le še 11 %.

Hipotezo smo ovrgle.

12. hipoteza: Mladim in starejšim je bilo 14 dni dvojnega obtoka denarja dovolj.

62 % mladim in 70 % starejšim je bilo 14 dni dvojnega obtoka dovolj.

Hipotezo smo potrdile.

5 ZAKLJUČEK

Ob primerjavi mnenj mladih in starejših smo ugotovile, da se nekatera mnenja razlikujejo, vendar smo naš cilj naloge, ugotoviti stališče mladih do uvedbe nove valute-evra, dosegle, saj smo dobile pritrديلen odgovor na vprašanje, če jim bo uvedba nove valute povzročila težave.

Pred uvedbo so starejši bolje poznali paritetni tečaj evra. Večina je bila mnenja, da se bodo cene zaradi zaokroževanj zvišale. Prav tako so v večini menili, da jim bo menjava valute povzročala težave. Ljudje so se počasi že privajali na novo valuto, saj so kovance, ki so jim jih vrnili kot ostanek, vzeli. Prav tako so spremljali dvojno označevanje cen, vendar le nekateri vedno. Mladim smo tudi postavile nek »izziv«, saj so morali zneske, ki so jih navedli kot višino žepnine, pretvoriti tudi v evre, in večina je prav preračunala. Nismo pa preverjale, ali so si pomagali z eurokalkulatorji.

Po uvedbi so bili v večini mnenja, da so se cene zvišale. Menili so, da sta bila dva tedna dovolj za dvojni obtok denarja. Me smo menile, da bodo ljudje v večini plačevali s »plastičnim« denarjem, vendar smo se zmotile, saj ljudje še vedno v večini plačujejo z gotovino. Veliko mladih še vedno preračunava zneske v tolarje, celo več kot starejši. Prav tako so vprašani odgovorili, da vzamejo kovance, ki jim jih vrnejo kot ostanek.

Na koncu smo prišle do sklepa, da se bomo verjetno vsi še nekaj časa privajali na novo valuto – evro.

Državam, ki bodo evro še uvedle priporočamo, da naj imajo podoben čas dvojnega obtoka denarja. Država bi lahko 4 mesece pred uvedbo nove valute v vsako gospodinjstvo poslali evrokalkulatorje in jim priložili navodilo za uporabo. Mlade bi lahko mogoče v okviru pouka bolj informirali in mogoče že prej in večkrat, saj mladi sami po sebi zelo malo berejo takšne vrste informacij.

6 VIRI IN LITERATURA

Elektronski viri:

slika na naslovnici: več avtorjev: Wikipedija, Evro bankovci in kovanci (kopirano: 10. 2. 2007)

Dosegljivo na strani:

http://en.wikipedia.org/wiki/Image:Euro_coins_and_banknotes.jpg

1. Urad za informiranje RS: O evru, Kaj je evro, (citirano: 12. 1. 2007)

Dostopno na naslovu:

<http://www.evro.si/o-evru/kaj-je-evro/>

2. Gospodarska zbornica Slovenije: O evru, Kaj je evro, Konvergenčni kriteriji (citirano: 15. 1. 2007)

Dostopno na naslovu:

<http://www.evro.si/o-evru/kaj-je-evro/konvergenčni-kriteriji/>

3. Urad za informiranje RS: O evru, Zakaj evro, (citirano: 19. 12. 2006)

Dostopno na naslovu:

<http://www.evro.si/o-evru/zakaj-evro/>

4. Gospodarska zbornica Slovenije: O evru, Bankovci, (citirano: 12. 12. 2006)

Dostopni na naslovu:

<http://www.evro.si/o-evru/bankovci/>

5. Evropska centralna banka: Bankovci in kovanci, Evro, Bankovci, Zaščitni elementi bankovcev, (citirano: 12. 12. 2006)

Dostopno na naslovu:

<http://www.ecb.int/bc/euro/banknotes/security/html/index.sl.html>

6. Gospodarska zbornica Slovenije: O evru, Evrski kovanci, (citirano: 13. 10. 2006)

Dostopno na naslovu:

<http://www.evro.si/o-evru/kovanci/>

7. Gospodarska zbornica Slovenije: O evru, Slovenski evrski kovanci, (citirano: 13. 10. 2006)

Dostopno na naslovu:

<http://www.evro.si/o-evru/slovenski-kovanci/>

8. Gospodarska zbornica Slovenije: O evru, Kje se uporablja evro, (citirano: 21. 11. 2006)

Dostopno na naslovu:

<http://www.evro.si/o-evru/kje/>

9. Gospodarska zbornica Slovenije: O evru, Kaj je evro, Kako je evro dobil ime (citirano: 23. 11. 2006)

Dostopno na naslovu:

<http://www.evro.si/o-evru/kaj-je-evro/ime/>

10. Evropska centralna banka: Bankovci in kovanci, Evro, Kovanci, Zaščitni elementi, (citirano: 16. 11. 2006)
Dostopno na naslovu:
<http://www.ecb.int/bc/euro/coins/security/html/index.sl.html>
11. Gospodarska zbornica Slovenije: O evru, Predpristopna faza, (citirano: 7. 12. 2006)
Dostopno na naslovu:
<http://www.evro.si/o-evru/predpristopna-faza/>
12. Gospodarska zbornica Slovenije: O evru, Faza od vstopa v EU do vključitve v ERM II, (citirano: 16. 1. 2007)
Dostopno na naslovu:
<http://www.evro.si/o-evru/do-erm-ii/>
13. Gospodarska zbornica Slovenije: O evru, Sodelovaje v ERM II, (citirano: 18. 1. 2007)
Dostopno na naslovu:
<http://www.evro.si/o-evru/erm-ii-obdobje/>
14. Gospodarska zbornica Slovenije: O evru, Uvedba evra, (citirano: 18. 1. 2007)
Dostopno na naslovu:
<http://www.evro.si/o-evru/uvedba-evra/>
15. Urad vlade RS za informiranje: Delovanje EU, Evro, (citirano 30.1. 2007)
Dostopno na naslovu:
<http://evropa.gov.si/evro/>
16. Gospodarska zbornica Slovenije: Za prebivalce, Kako in kdaj, (citirano 18. 1. 2007)
Dostopno na naslovu:
<http://www.evro.si/za-prebivalce/mejniki/>
17. Gospodarska zbornica Slovenije: O evru, Kaj je evro, Kako je evro dobil ime, Slika evro simbola (kopirano 15. 2. 2007)
Dostopno na naslovu:
<http://www.evro.si/o-evru/kaj-je-evro/ime/>
18. Gospodarska zbornica Slovenije: O evru, Slike faz, (kopirano 3. 2. 2007)
Dostopno na naslovu: <http://www.evro.si/o-evru/predpristopna-faza/>
<http://www.evro.si/o-evru/do-erm-ii/>
<http://www.evro.si/o-evru/erm-ii-obdobje/>
<http://www.evro.si/o-evru/uvedba-evra/>
19. Evropska centralna banka: Bankovci in kovanci, Evro, Slike bankovcev, (kopirano 8. 2. 2007)
Dostopno na naslovu:
<http://www.ecb.int/bc/html/hires.en.html>
20. Gospodarska zbornica Slovenije: O evru, Slike skupnih strani evrskih kovancev, (kopirano: 10. 2. 2007)
Dostopno na naslovu:
<http://www.evro.si/o-evru/skupna-stran-evrskih-kovancev/>

21. Gospodarska zbornica Slovenije: O evru, Slike slovenskih evrskih kovancev, (kopirano: 20. 2. 2007)
Dosegljivo na naslovu:
<http://www.evro.si/o-evru/slovenski-kovanci/>
22. Gospodarska zbornica Slovenije: O evru, Slika kje se uporablja evro, (kopirano 11. 12. 2007)
Dosegljivo na naslovu:
<http://www.evro.si/o-evru/kje/>
23. Urad vlade RS za informiranje: Delovanje EU, Kratka predstavitev, (citirano 9. 2. 2007)
Dostopno na naslovu:
<http://evropa.gov.si/predstavitev/>
24. Urad vlade RS za informiranje: Delovanje EU, Simboli EU, (citirano: 30. 1. 2007)
Dosegljivo na naslovu:
<http://evropa.gov.si/simboli-eu/>
25. Evropska komisija, Slovenija, ABC EU, Simboli države članice, (citirano: 15. 1. 2007)
Dosegljivo na naslovu:
http://ec.europa.eu/slovenija/abc/symbols/index_sl.htm
26. Evropa, Kratka predstavitev EU, Simboli Evropske unije, Slika zastave EU, (kopirano: 19. 1. 2007)
Dosegljivo na naslovu:
http://europa.eu/abc/symbols/emblem/index_sl.htm
27. Evropa, Institucije in drugi organi Evropske unije, Finančni organi, Evropska centralna banka, (citirano 27. 12. 2006)
Dosegljivo na naslovu:
http://europa.eu/institutions/financial/ecb/index_sl.htm
28. Evropska centralna banka, Organizacija, Slika Evrostolpnice, (kopirano: 20. 1. 2007)
Dosegljivo na naslovu:
<http://www.ecb.int/ecb/orga/escb/html/image12.sl.html>
29. več avtorjev, Wikipedija, Evropska unija (citirano: 22. 1. 2007)
Dosegljivo na naslovu:
http://sl.wikipedia.org/wiki/Evropska_unija

SEZNAM PRILOG

Priloga 1 Vprašalnik za mlade, december 2006

Priloga 2: Vprašalnik za starejše, december 2006

Priloga 3: Vprašalnik mlajše, januar 2007

Priloga 4: Vprašalnik za starejše, januar 2007

PRILOGE

Priloga 1 Vprašalnik za mlade, december 2006

ANKETNI VPRAŠALNIK

Smo dijakinje 4. letnika Srednje ekonomske šole Celje in delamo raziskovalno nalogo na temo evra. Anketo bomo izvajale pred in po uvedbi evra in sedaj je pred Vami prvi del te ankete.

Zahvaljujemo se Vam za resen pristop k anketi. Anketa je anonimna.

1. Kakšen je paritetni (enotni) tečaj evra v Sloveniji? 1 EUR = _____ SIT

2. Ali spremljate dvojno označevanje cen? a) da, vedno
b) da, občasno
c) ne, nikoli

3. Kaj naredite s kovanci, ki vam jih vrnejo v trgovini kot ostanek?
a) vedno jih vzamem
b) občasno jih vzamem
c) nikoli jih ne vzamem
d) drugo: _____

4. Ali menite, da vam bo menjava valute povzročala preglavice? a) da
b) ne

5. Ali vam preračunavanje dela težave? a) da
b) ne

6. Ali menite, da se bodo cene zaradi zaokroževanje zvišale? a) da, malo
b) da, zelo
c) ne bodo se spremenile

7. Viri žepnine (obkrožite lahko več odgovorov) :

- a) starši
- b) stari starši
- c) brat, sestra
- d) drugo sorodstvo
- e) štipendija
- f) priložnostna dela
- g) občasno delo prek študentskega servisa
- h) redno delo prek študentskega servisa, večinoma vsak mesec (tudi med šolskim letom)
- i) pomoč ostarelim
- j) drugo: _____

8. Povprečna višina mesečne žepnine: _____

9. Preračunana žepnina v EVRE: _____

Da bomo lažje oblikovale anketni vzorec, Vas prosimo, da odgovorite še na naslednja splošna vprašanja.

10. Spol: M Ž

11. Starost: a) pod 15 let
 b) 15 let
 c) 16 let
 d) 17 let
 e) 18 let
 f) 19 let
 g) nad 19 let

12. Stopnja izobrazbe staršev:

Oče: a) osnovna šola
 b) poklicna šola
 c) srednja tehnična šola
 d) gimnazija
 e) višja strokovna šola
 f) univerzitetna
 g) magisterij
 h) doktorat

Mama: a) osnovna šola
 b) poklicna šola
 c) srednja tehnična šola
 d) gimnazija
 e) višja strokovna šola
 f) univerzitetna
 g) magisterij
 h) doktorat

13. Sta starša zaposlena? a) da, oba
 b) da, eden od njiju
 c) ne, nobeden

Hvala za sodelovanje.

dijakinje 4. d SEŠ Celje

Priloga 2: Vprašalnik za starejše, december 2006

ANKETNI VPRAŠALNIK

Smo dijakinje 4. letnika Srednje ekonomske šole Celje in delamo raziskovalno nalogo na temo evra. Anketo bomo izvajale pred in po uvedbi evra in sedaj je pred Vami prvi del te ankete.

Zahvaljujemo se Vam za resen pristop k anketi. Anketa je anonimna.

1. Kakšen je paritetni (enotni) tečaj evra v Sloveniji? 1 EUR = _____ SIT

2. Ali spremljate dvojno označevanje cen? a) da, vedno
b) da, občasno
c) ne, nikoli

3. Kaj naredite s kovanci, ki Vam jih vrnejo v trgovini kot ostanek?
a) vedno jih vzamem
b) občasno jih vzamem
c) nikoli jih ne vzamem
d) drugo: _____

4. Ali menite, da Vam bo menjava valute povzročala preglavice? a) da
b) ne

5. Ali Vam preračunavanje dela težave? a) da
b) ne

6. Ali menite, da se bodo cene zaradi zaokroževanje zvišale? a) da, malo
b) da, zelo
c) ne bodo se spremenile

Da bomo lažje oblikovale anketni vzorec, Vas prosimo, da odgovorite še na naslednja splošna vprašanja.

7. Spol: M Ž

8. Starost: a) pod 20 let
 b) 21 – 30 let
 c) 31 – 40 let
 d) 41 – 50 let
 e) 51 – 60 let
 f) nad 61 let

9. Stopnja izobrazbe: a) osnovna šola
 b) poklicna šola
 c) srednja tehnična šola
 d) gimnazija
 e) višja strokovna šola
 f) univerzitetna
 g) magisterij
 h) doktorat

10. Status: a) študent
 b) zaposlen
 c) brezposeln
 d) upokojenec

11. Viri dohodka: a) štipendija
 b) plača
 c) pokojnina
 d) socialna pomoč
 e) drugo: _____

Hvala za sodelovanje.

dijakinje 4. d SEŠ Celje

9. Ali menite, da sta bila 2 tedna dovolj za dvojni obtok denarja? a) da
b) ne

Da bomo lažje oblikovale anketni vzorec, Vas prosimo, da odgovorite še na naslednja splošna vprašanja.

10. Spol: M Ž

11. Starost: a) pod 15 let
b) 15 let
c) 16 let
d) 17 let
e) 18 let
f) 19 let
g) nad 19 let

12. Stopnja izobrazbe staršev:

- Oče: a) osnovna šola
b) poklicna šola
c) srednja tehnična šola
d) gimnazija
e) višja strokovna šola
f) univerzitetna
g) magisterij
h) doktorat

- Mama: a) osnovna šola
b) poklicna šola
c) srednja tehnična šola
d) gimnazija
e) višja strokovna šola
f) univerzitetna
g) magisterij
h) doktorat

13. Sta starša zaposlena? a) da, oba
b) da, eden od njiju
c) ne, nobeden

Hvala za sodelovanje.

dijakinje 4.d SEŠ Celje

8. Na kakšen način najpogosteje plačujete sedaj po uvedbi evra? a) gotovina
b) plačilne kartice
c) kreditne kartice
d) drugo: _____

9. Ali menite, da sta bila 2 tedna dovolj za dvojni obtok denarja? a) da
b) ne

Da bomo lažje oblikovale anketni vzorec, Vas prosimo, da odgovorite še na naslednja splošna vprašanja.

10. Spol: M Ž

11. Starost: a) pod 20 let
b) 21 – 30 let
c) 31 – 40 let
d) 41 – 50 let
e) 51 – 60 let
f) nad 61 let

12. Stopnja izobrazbe:

a) osnovna šola
b) poklicna šola
c) srednja tehnična šola
d) gimnazija
e) višja strokovna šola
f) univerzitetna
g) magisterij
h) doktorat

13. Status: a) študent
b) zaposlen
c) brezposeln
d) upokojenec

14. Viri dohodka: a) štipendija
b) plača
c) pokojnina
d) socialna pomoč
e) drugo: _____

Hvala za sodelovanje.

dijakinje 4. d SEŠ Celje